

Kansalliset kotieläintuet - vuoden 2016 hakuohjeet

Sika- ja siipikarjatalouden Etelä-Suomen tuki, pohjoinen kotieläintuki ja
sika- ja siipikarjatalouden pohjoinen tuki

Sisällysluettelo

1 UUTTA VUONNA 2016	3
2 MÄÄRITELMIÄ	4
3 KANSALLISTEN KOTIELÄINTUKIEN HAKEMINEN	6
4 HAKIJAN JA MAATILAN TUKIKELPOISUUS	13
5 HAKIJAN HALLINNASSA OLEVAT ELÄIMET	15
6 KOTIELÄINTUKIEN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSIÄ JA RAJOITUKSIA	17
7 KOTIELÄINTUKIEN MÄÄRÄYTYMINEN	23
8 POHJOISET NAUTATUET	25
9 POHJOINEN UUHITUKI	27
10 POHJOINEN KUTTUTUKI	28
11 SIKA- JA SIIPIKARJATALOUDEN TUOTANNOSTA IRROTETTU TUKI	30
12 KANSALLISTEN KOTIELÄINTUKIEN MAKSAMINEN JA TUKITASOT	35
13 KOKO TILAN HALLINNAN SIIRTO	38
LIITE 1 KANSALLISIA KOTIELÄINTUKIA KOSKEVAT SÄÄDÖKSET	41
MUUTOKSIA HAKUOHJEISSA	43
JULKAISUN TIEDOT	44

1 UUTTA VUONNA 2016

Tukialue C

Voit tarkistaa osallistumisilmoituksesi voimassaolon Vipu-palvelussa¹ kohdasta *Sitoumukset ja sopimukset* tai maatilan esitäyttötulosteesta.

Nautojen pohjoisessa eläinyksikkötuessa **sonneilla ja härillä** on vain yksi eläinryhmä (6 kk – alle 20 kk), jonka eläinyksikkökerroin on 0,6.

Tukikelpoisten **uuhien** vähimmäismäärä on 4 ey. Tukikelpoisten uuhien määrää rajaa vuonna 2016 syntynyt karitsamäärä. Vuonna 2016 uuhien pidon aloittanut hakija voi käyttää aloittavan tilan karitsointipoikkeusta. Laajentavan tilan ja uusimuotoisen tilan karitsointi-

poikkeukset ovat poistuneet.

Tukikelpoisten **kuttujen** vähimmäismäärä on 4 ey.

C3-alueella pohjoisten eläinyksikkötukien maksamisen **rajoite** on 350 ey.

Hevosten pohjoista kotieläintukea ei enää myönnetä.

Koko maa

Poikkeuslupia peltoalavaatimuksesta tai maa- ja puutarhatalouden itse harjoittamisesta ei enää myönnetä, joten hakijan on täytettävä kaikki tuen myöntämisen ehdot.

¹<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

2 MÄÄRITELMIÄ

Emolehmällä tarkoitetaan liharotuista tai tällaisen rodun kanssa tehdystä risteytyksestä syntynyttä vähintään 50-prosenttisesti liharotuista ja vähintään kerran poikinnutta nautaa, jota käytetään yksinomaan vasikoiden tuottamiseen ja jonka vasikoita kasvatetaan lihantuotantoon tai emolehmätuotannon lisäämiseen. Emolehman käyttötapana nautarekisterissä on oltava emolehmä.

Emolehmähieholla tarkoitetaan vähintään 8 kk ja enintään 4 vuoden ikäistä emolehmäksi tarkoitettua poikimatonta liharotuista tai tällaisen rodun kanssa tehdystä risteytyksestä syntynyttä vähintään 50-prosenttisesti liharotuista nautaa, jonka käyttötapana nautarekisterissä on emolehmä. Emolehmähiehoilla on 2 ikäryhmää: 8–24 kk ja yli 24 kk.

Hakijalla tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä taikka luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden yhteenliittymää.

Hakijan hallinnassa olevilla eläimillä tarkoitetaan hakijan omistuksessa olevia eläimiä sekä vuokra- tai leasingsopimuksella hakijan hallinnassa olevia eläimiä tai hakijan perheenjäsenen hallinnassa olevia eläimiä. Hakijan hallinnassa olevan eläimen on oltava rekisteröitynä eläinrekisterissä sen **tilatunnuksen** alle (pois lukien hevonen), jota hakija käyttää tukea hakiessaan.

Hakijan perheenjäsenellä tarkoitetaan hakijan puolisoa sekä tuen hakijan alaikäisiä lapsia, jotka ovat olleet 31.12.2015 alle 18-vuotiaita. *Puolisolla* tarkoitetaan aviopuolisoa ja avioliitonomaisissa olosuhteissa yhteisessä taloudessa avioliittoa solmimatta jatkuvasti eläviä henkilöitä, jotka aikaisemmin ovat olleet keskenään avioliitossa tai joilla on

tai on ollut yhteinen lapsi.

Karitsoinnilla tarkoitetaan normaalin tiineysajan jälkeen tapahtuvaa karitsan syntymistä tai tiineysaikana tapahtuvaa luomista.

Kutulla tarkoitetaan yli vuoden ikäistä poikinnutta vuohta, ei kuitenkaan kääpiövuohta.

Maatilalla tarkoitetaan viljelijän johtamaa yhden tai useamman kiinteistön tai kiinteistön osan tai tuotantorakennuksen ja sen maapohjan muodostamaa, maatalouden harjoittamiseen käytettävää toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäistä tuotantoyksikköä, jota hallitaan yhtenä kokonaisuutena omistuksen tai vuokrauksen perusteella.

Määräysvallalla osakeyhtiössä tarkoitetaan osakeomistusosuutta, joka viljelijän tai yhdessä hänen perheyrittäjänsä jäsenten kanssa tuottaa suoraan yli puolet yhtiön kaikkien osakkeiden yhteenlasketusta äänimäärästä.

Naudan poikimisella tarkoitetaan normaalin tiineysajan jälkeen tapahtuvaa vasikan syntymää tai vähintään 7 kk tiineysajan jälkeen tapahtuvaa luomista.

Tukikelpoisella peltohehtaarilla tarkoitetaan peltohehtaaria, joka on luonnonhaitta-
korvauksessa korvauskelpoinen.

Uuhella tarkoitetaan yli vuoden ikäistä naaraspuolista lammasta.

Viitemäärällä tarkoitetaan yksikkömäärää, jonka perusteella sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea voidaan maatilakohtaisesti enintään myöntää.

Viljelykseen soveltuvaksi, vähimmäisalaan

laskettavaksi **pelloksi** luetaan maatalous- ja puutarhakasvien viljelyalan lisäksi hoidettu viljelemätön pelto, tilapäisesti viljelemättömänä ilmoitettu pelto sekä kasvimaat. *Kasvi-
maalla* tarkoitetaan kotitarvekäyttöön viljel-
tävää alaa. Kotieläintalouden tukien maksa-

misen edellytyksenä olevaan viiden hehtaarin vähimmäisalaan voidaan lukea myös luonnon-
laitumet ja -niityt sekä avoimet hakamaat,
jos niitä käytetään hakijan eläinten rehuntuo-
tanton tai laiduntamiseen.

3 KANSALLISTEN KOTIELÄINTUKIEN HAKEMINEN

Voit hakea kansallista tukea kotieläimistä sen mukaan, millä tukialueella maatilasi talouskeskus sijaitsee. Tukialueella AB voit hakea sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea ja tukialueella C pohjoista kotieläintukea sekä sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea.

Voit hakea tukea hallinnassasi tai perheenjäsenesi hallinnassa olevista tukikelpoisista eläimistä niiden lukumäärän ja sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetussa tuessa vahvistetun tilakohtaisen viitemäärän perusteella.

Eläinyksikkökohtaista tukea eli ey-tukea (euroa/ey) voit hakea **C-tukialueella**:

- emolehmistä ja emolehmähiehoista,
- sonneista ja häristä,
- uuhista,
- kutuista ja
- vuonna 2016 teurastetuista hiehoista.

Eläinkohtaista tukea (euroa/teurastettu eläin) voit hakea tukialueilla **C3 ja C4** kasvatetuista, vuonna 2016 teurastetuista sonneista ja häristä.

Tilakohtaisen viitemäärän mukaista sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettua tukea voit hakea **koko maassa**.

Kansallisissa kotieläintuissa on **kaksi haku-**

kertaa: ennakon haku ja lopullisen tuen haku. Voit hakea **ennakkoa viimeistään maanantaina 23.3.2016** ja **lopullista tukea**, josta on vähennetty jo sinulle mahdollisesti maksettu ennakko, **viimeistään 15.6.2016** päätukihaun yhteydessä. Ennakon hakeminen on vapaaehtoista.

Ennakon hakeminen sähköisesti

Hae kansallisten kotieläintukien ennakkoa **sähköisesti** Vipu-palvelussa² **viimeistään** keskiviikkona **23.3.2016**. Sähköinen haku on tuolloin **avoinna klo 23.59 asti**. Oman yhteistoiminta-alueesi maaseutuelinkeinoviranomainen neuvoo sinua Vipu-palvelun³ käytössä ja ennakon hakuun liittyvissä kysymyksissä. Myös Vipu-käyttäjän ohjeesta Kansallisten kotieläintukien ennakoiden haku 2016⁴ saat tietoa ennakon hakemuksen täytöstä.

Jos et vuonna 2015 ole palauttanut osallistumisilmoitusta nautojen, uuhien ja/tai kuttujen kansallisen tuen järjestelmiin, **täytä ja palauta ennakkoa hakiessasi myös osallistumisilmoituslomake 184!** Voit tarkistaa osallistumisilmoituksesi voimassaolon Vipu-palvelussa⁵ kohdasta *Sitoumukset ja sopimukset* tai maatilan esitäyttötulosteesta.

HUOM! Jos haet **sonneista ja häristä** (6 kk – **alle 20 kk**) ennakkoa vuoden 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksyttävän eläinmää-

²<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

³<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/228/cover>

⁵<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

rän mukaan, ota huomioon, että ennakko myönnetään eläinryhmän sonnit ja härät (6-24 kk) perusteella. Koska sonneista ja härästä on vuonna 2015 kertynyt tukea 4 kuukaudelta enemmän kuin vuonna 2016 kertyy, hae tarvittaessa ennakkoa alemman arvioidun sonnien ja härkien eläinmäärän mukaan.

Jos käytät ennakon haussa **arvioitua eläinmäärää**, lue tästä luvusta kohdat *Ennakon määräytyminen eläinten lukumäärän perusteella* ja *Selvityksen antaminen tuotannon aloittamisesta tai laajentamisesta*.

Ennakon hakeminen paperilomakkeella 139

Jos et voi hakea ennakkoa sähköisesti, palauta **lomake 139** on **viimeistään 23.3.2016** maatilasi talouskeskuksen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Jos tilallasi ei ole talouskeskusta, palauta hakemus sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle, jonka alueella pääosa tilasi pelloista sijaitsee.

Palauta hakemuksesi kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle suoraan tai postitse. Postitse saapunut hakemus katsotaan oikeaan aikaan palautetuksi, jos hakemuksen sisältävä postilähetys on leimattu postissa viimeistään viimeisenä hakupäivänä 23.3.2016 maatilasi sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle osoitettuna. **Myöhästyneenä**, eli 23.3.2016 jälkeen, **palautettu hakemus hylätään**.

Jos sinulla on nautoja, uuhia tai kuttuja ja et vuonna 2015 ole palauttanut osallistumisilmoitusta nautojen, uuhien

ja/tai kuttujen kansallisiin tukijärjestelmiin, palauta ennakkoa hakiessasi myös osallistumisilmoitus (lomake 184)! Voit tarkistaa osallistumisilmoituksesi voimassaolon Vipu-palvelussa⁶ kohdasta *Sitoumukset ja sopimukset* tai maatilasi esitäyttötulosteesta.

Hakuohjeet ja lomake 139

Saat kansallisten kotieläintukien hakuohjeet sekä lomakkeet 139 ja 184 internetistä Suomi.fi-palvelusta⁷ hakusanalla "mavi+lomakenro" (esim. mavi139, mavi184) sekä tarvittaessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Ennakon hakemuksen täyttö

Kohdat 2A. ja 2B.

2A. Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki

Rastita ruutu kohdassa 2A kun haet sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen ennakkoa.

2B. Ennakon haku eläinten lukumäärän perusteella

Jos haet eläimistä ennakkoa vuoden 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksyttävän eläinmäärän perusteella, merkitse ko. eläinryhmän kohdalle rasti sarakkeessa a) "V. 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksyttävä eläinmäärä".

Ennakon määräytymisperusteena olevassa, vuoden 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksyttävässä eläinmäärässä otetaan huomioon eläinyksikkötukia koskeva rajoite, josta ker-

⁶<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

⁷http://www.suomi.fi/suomifi/suomi/asioi_verkossa/index.html

rotaan tarkemmin luvussa 12.

HUOM! Jos haet **sonneista ja häristä** (6 kk – **alle 20 kk**) ennakkoa vuoden 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksyttävän eläinmäärän mukaan, ota huomioon, että ennakko myönnetään eläinryhmän sonnit ja härät (6-**24 kk**) perusteella. Koska sonneista ja häristä on vuonna 2015 kertynyt tukea 4 kuukaudelta enemmän kuin vuonna 2016 kertyy, hae tarvittaessa ennakkoa alemman arvioidun sonnien ja härkien eläinmäärän mukaan.

Jos haet ennakkoa arvioimasi eläinmäärän perusteella, ilmoita kyseisen eläinryhmän kohdalla sarakkeessa **b) syy**, miksi haluat ennakon arvioidun eläinmäärän perusteella. Rastita joko ruutu "*Tuotanto aloitettu*", "*Tuotanto laajenee*" tai "*Tuotanto alenee*" sekä ilmoita **lisäksi** sarakkeessa **c)** ko. eläinryhmän **arvioitu eläinmäärä**.

Ennakon määräytyminen eläinten lukumäärän perusteella

1. Jos harjoitat jonkin eläinryhmän tuotantoa **entisessä laajuudessa tai** jos vuoden 2016 kotieläintuen perusteena oleva **eläinmäärä ei ole merkittävästi kasvanut**, käytä kyseisen eläinryhmän ennakon määräytymisen perusteena eläinmäärää, jonka perusteella vuoden 2015 kansallinen kotieläintuki on maksettu.
2. Jos jonkin eläinryhmän vuoden 2016 **eläinmäärä tulee olemaan pienempi** kuin vuoden 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksytty eläinmäärä, kyseisen eläinryhmän tuen ennakko määräytyy arvioimasi eläinmäärän perusteella.
3. Jos olet **aloittanut** jonkin eläinryhmän **tuotannon** vuoden 2015 tukihauun (12.5.2015) jälkeen tai jos kotieläintuotantosi vuonna 2015 **laa-**

jenee merkittävästi, tuen ennakko määräytyy kyseisen eläinryhmän osalta **arvioimasi** eläinmäärän perusteella.

- Tuotannon laajeneminen on merkittävää, jos vuoden 2016 kotieläintuen perusteena oleva eläinmäärä on vähintään **kolmasosan** suurempi kuin vuoden 2015 tuen maksun perusteeksi hyväksytty eläinmäärä.
- **Huom!** Aloittaville ja laajentaville sika- ja siipikarjatiloilta ei myönnetä uusia sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemääriä lukuun ottamatta tämän ohjeen luvun 11 tapauksia.

Selvityksen antaminen tuotannon aloittamisesta tai laajentamisesta

Jos olet **aloittanut kotieläintuotannon tai laajentanut tuotantoasi merkittävästi, toimita hakemuksen liitteenä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle selvitys**, jonka perusteella kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen voi varmistua siitä, että harjoitat tuotantoasi haetussa laajuudessa.

Osoita tuotannon aloittaminen ja merkittävä laajentaminen rakennussuunnitelmalla, eläinkannan lisäämiseksi tehdyllä suunnitelmalla, eläinten hankkimista koskevalla sopimuksella tai muulla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen hyväksymällä tavalla.

- Jos haet kuttutuen ennakkoa arvioidun, merkittävästi **laajentuneen** tuotannon perusteella, toimita **selvityksen lisäksi** hakemuksen liitteenä **arvio** ajanjaksona 1.1.- 31.12.2016 tuotettava, tuen määräytymisen perusteeksi hyväksyttävästä **maitomäärästä** (ks. luku 10). Kuttutuen ennakko määräytyy arvioimasi kuttumäärän perusteella.

la, jos arvioimasi maitomäärä kuttua kohti on vähintään 400 litraa. Jos arvioimasi maitomäärä on **alle** 400 litraa kuttua kohti, ennakko määräytyy sen kuttumäärän perusteella, joka saadaan jakamalla arvioitu maitomäärä 400:lla.

Jos kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen ei toimittamasi selvityksen perusteella tule vakuuttuneeksi siitä, että aiot harjoittaa tuotantoasi hakemassasi laajuudessa, maaseutuelinkeinoviranomainen voi jättää ennakon kokonaan tai osittain maksamatta.

Kohta 3. Hakijan edellytykset

Jos olet luonnollinen henkilö, rastita sopivat vaihtoehdot. Sinun ei tarvitse ilmoittaa puolison tietoja, jos täytät itse ikävaatimuksen.

Jos ennakon hakijana on yhteisö, joka ei kuulu ikävaatimuksen piiriin, rastita ylempi vaihtoehto. Jos ennakon hakijana on yhteisö, joka kuuluu ikävaatimuksen piiriin, rastita alempi vaihtoehto ja ilmoita ikävaatimuksen täyttävän henkilön tiedot. Ks. luku 4.

Kohta 4. Pellon hallinta

Jos sinulla tulee olemaan hallinnassasi kasvukauden 2016 ajan vähintään viisi hehtaaria *viljelykseen soveltuvaa peltoa* (ks. luku 2), merkitse rasti ruutuun A.

Jos haet **sika- ja siipikarjatalouden tukea** eikä sinulla tule olemaan hallinnassasi vähintään 5 hehtaaria peltoa kasvukauden 2016 ajan, mutta sinulle on vuonna 2007 myönnetty poikkeuslupa peltoalavaatimuksesta, tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa voi-

daan käyttää laskennallisena peltopinta-alana viittä hehtaaria. Merkitse tällöin rasti ruutuun B. Ks. luku 4.

Joko ruudussa A tai B on ehdottomasti oltava rasti. Mikäli rasti puuttuu, ennakkoa ei makseta!

Lopullisen tuen hakeminen

Hae lopullinen kansallinen kotieläintuki sähköisesti tai paperilomakkeilla **viimeistään 15.6.2016**. Et voi hakea kansallisia kotieläintukia sähköisesti myöhässä. Tuen hakuajan päättymisen jälkeen voit hakea tukea myöhässä vain paperilomakkeilla.

Taulukoissa 1–3 ovat yhteenvedot vuoden 2016 kotieläintukien hakemisessa käytettävistä lomakkeista, hakuajoista, tuen määräytymisperusteista ja lopullisen tuen arvioidusta maksuajankohdasta eri eläinryhmillä ja -tuilla.

Taulukko 1. Nautojen pohjoiset kotieläintuet vuonna 2016

Naudat					
Tukikelpoinen eläinryhmä	Emolehmät (väh. kerran poikineet)	Emolehmähiehot (8 kk - enint. 4 v.) ¹⁾	Sonnit ja härät (6 kk–alle 20 kk)	V. 2016 teurastetut hiehot (ruhopaino väh. 170 kg)	V. 2016 teurastetut sonnit ja härät (ruhopaino väh. 220 kg)
Tukialue		C			C3 ja C4
Viimeinen hakupäivä ja -lomake ²⁾	Tarvittaessa osallistumisilmoituksella 15.6.2016 (sähköisesti tai lomakkeella 184)				
Tuen määräytyminen	Nautarekisterissä hakijan hallinnassa 1.1.–31.12.2016 olleen keskimääräisen eläinmäärän perusteella.			Vuonna 2016 teurastettujen eläinten lukumäärän perusteella.	
Huomioitavaa	Ey-tuen myöntäminen edellyttää, että emolehman ja emolehmähiehon käyttötapa nautarekisterissä on emolehmä, kun tukikelpoisuuspäivien poiminta-ajo nautarekisteristä tehdään tai jos eläin poistetaan tuen määräytymisjakson aikana, käyttötapa on oltava emolehmä viimeisenä päivänä, kun eläin on hakijan hallinnassa.			- Teurastukea ei makseta teurastetusta hiehosta, josta on maksettu emolehmähiehon ey-tukea. - Teurastetun hiehon/sonnin/härän on oltava hakijan hallinnassa yhtäjaksoisesti vähintään 60 vrk teurastusta edeltävien 90 vrk:n aikana.	
Tuen arvioitu maksuajankohta	Huhtikuu 2017				

1) Emolehmähiehoilla on kaksi ikäryhmää: 8–24 kk (0,6 ey) ja yli 24 kk (1 ey).

Taulukko 2. Uuhien ja kuttujen pohjoiset kotieläintuet vuonna 2016

	Uuhet	Kutut
Tukikelpoinen eläinryhmä	Naaraspuolinen lammas, joka on yli vuoden ikäinen	Poikinuut vuohi, joka on yli vuoden ikäinen
Tukialue		C
Viimeinen hakupäivä ja -lomake ²⁾	Tarvittaessa osallistumisilmoituksella 15.6.2016 (sähköisesti tai lomakkeella 184)	Tarvittaessa osallistumisilmoituksella 15.6.2016 (sähköisesti tai lomakkeella 184) + 31.1.2017 maidontuotannosta lomake 410 liitteineen
Tuen määräytyminen	Lammas- ja vuohirekisterissä 1.1.-31.12.2016 hakijan hallinnassa olleen keskimääräisen eläinmäärän perusteella.	
Huomioitavaa	Hakijalla oltava: • tukikelpoisia uuhia väh. 4 ey (= 20 kpl) ja • tukivuonna syntyneitä karitsia keskim. yksi/tukivuoden uuhi.	Hakijalla oltava tukikelpoisia kuttuja väh. 4 ey (= 20 kpl). Tukikelpoisten lukumäärää rajaa kuttujen tukivuonna tuotettu maitomäärä.
Tuen arvioitu maksuajankohta	Huhtikuu 2017	

Taulukko 3. Sika- ja siipikarjatalouden tuki vuonna 2016

	Sika- ja siipikarjatalouden tuki
	Tuotannosta irrotettu tuki
Tukialue	Koko maa
Viimeinen hakupäivä ja -lomake ²⁾	15.6.2016 sähköisesti tai lomakkeella 101B + tarvittaessa 15.2.2017 eläinmääräilmoitus sähköisesti tai lomakkeella 461
Tuen määräytyminen	Tilakohtaisen viitemäärän mukaan, jonka hallintapäivät ovat 1.3.2016 ja 1.9.2016
Huomioitavaa	Riittävä eläintiheys (ks. luku 11).
Tuen arvioitu maksuajankohta	Huhtikuu 2017

2) Taulukoissa 1-3 mainittujen kansallisten kotieläintukien hakulomakkeiden nimet:

- 184 *Ilmoitus osallistumisesta/osallistumisen perumisesta nautarekisterin sekä lammas- ja vuohirekisterin perusteella määräytyviin EU:n ja kansallisiin tukijärjestelmiin*
- 410 *Selvitys kutun maidon käytöstä*
- 461 *Eläinmääräilmoitus 2016*

Vuonna 2015 tekemäsi osallistuminen nautojen, uuhien ja kuttujen kansallisten kotieläintukien järjestelmiin on voimassa toistaiseksi (ellet ilmoita tuotannon lopettamisesta ja peru osallistumistasi tai sinua

ei suljeta tukijärjestelmän ulkopuolelle), joten sinun ei tarvitse vuosittain ilmoittaa osallistumistasi.

Sinun on mahdollista perua osallistumisesi Vipu-palvelussa⁸ tai lomakkeella 184. Ennen 16.6.2016 tekemäsi peruminen kohdistuu tukivuoteen 2016 ja 16.6.2016 tai sen jälkeen tekemäsi peruminen kohdistuu tukivuoteen 2017. Huom! Voit perua osallistumisen 16.6.2016 alkaen vain lomakkeella 184.

Esim. 1. Viljelijä palauttaa kuntaan 28.11.2016 lomakkeen 184 ja peruu sillä nautojen pohjoiset tuet. Peruminen kohdistuu tällöin tukivuoteen 2017. Viljelijälle voidaan myöntää hänelle nautarekisterin tietojen perusteella kertynyt ey-tuki ja teurastuki vuonna 2016, jos tukiehdot muuten täyttyvät.

Kotieläintuotannon lopettamisesta on kerrottu tarkemmin luvussa 6.

Toimita taulukoissa 1-3 mainittujen lomakkeiden lisäksi kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle päätukihaussa viimeistään 15.6.2016 joko sähköisesti tai paperilla seuraavat lomakkeet:

- **102B Tukihakemuksen kasvulohkolomake 2016** ja tarvittaessa:
- 101A *Maatilalomake 2016*,
- 101D *Maatilan osalliset*, (myös silloin, kun sähköpostiosoitteesi muuttuu)
- 102A *Tukihakemuksen peruslohkolomake 2016*,
- 102C *Peruslohkojen muutoslomake 2016* ja
- 468 *Ilmoitus karitsointipoikkeuksen käytöstä vuonna 2016*.

⁸<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

Palauta tarvittaessa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai Elintarviketurvallisuusvirastoon myös muita kotieläintukiin liittyviä lomakkeita:

1. Mavin lomakkeet internetistä Suomi.fi-palvelusta⁹ hakusanalla "mavi+lomakenumero" (esim. mavi462)
 - Nauta-, lammas- ja vuohitilan koko tilan hallinnan siirrossa 462 *Osallistumisilmoitus nautarekisterin sekä lammas- ja vuohirekisterin perusteella määräytyviin EU:n ja kansallisiin tukijärjestelmiin koko tilan hallinnan siirrossa*
2. Elintarviketurvallisuusviraston (= Eviran) lomakkeet¹⁰ internetistä:
 - *rekisteröityminen eläintenpitäjäksi ja*
 - *eri eläinlajien ilmoituslomakkeet.*

Lomakkeen myöhästyminen

Voit menettää kaiken tai osan hakemistasi tuista, jos et toimita hakulomakkeita määräaikana tai jos hakemuksesi tiedot tai liitteet ovat puutteellisia. Jos kotieläintalouden tukea koskeva hakemus myöhästyy 1-25 kalenteripäivää, tuen myöntämisperusteena olevien eläinten lukumäärää alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Jos sika- ja siipikarjatalouden tukea koskeva hakemus myöhästyy 1-25 kalenteripäivää, tukea alennetaan yhdellä prosentilla jokaista myöhästynyttä työpäivää kohti. Tukea ei myönnetä, jos hakemus myöhästyy yli 25 kalenteripäivää. Kalenteripäiviin luetaan mukaan sekä arki- että pyhäpäivät, työpäiviin arkipäivät. Osallistumisilmoituksen myö-

hästymisen alentaa sen vuoden tukea, jona osallistumisilmoitus on palautettu myöhästyneenä.

Liitteen myöhästyminen

Pääsääntöisesti liitteiden palauttaminen myöhässä ei aiheuta hakemuksen myöhästymistä. Kansallista kotieläintukea ei kuitenkaan myönnetä ennen kuin palautat vaaditut liitteet. Jos tarvittavat liitteet puuttuvat, kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen asettaa niiden toimittamiselle määräajan. Jos et palauta liitteitä asetetussa määräajassa, kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tekee päätöksen tuen myöntämisestä ilman niitä. Liitteitä ei voi palauttaa sähköisesti.

Hakemuksen täydentäminen

Voit täydentää hakemustasi hakuajana ja 25 kalenteripäivän kuluessa hakuajan päättymisestä. Jos täydentämisestä tapahtuu 25 kalenteripäivän aikana hakuajan päättymisestä, tukikelpoisten eläinten lukumäärää alennetaan yhdellä prosentilla myöhästynyttä työpäivää kohti. Jos sinulle on ilmoitettu hakemuksessa havaitusta sääntöjenvastaisuudesta, tulevasta valvonnan tila- tai ristiintarkastuksesta tai muusta hallinnollisesta tarkastuksesta, et voi täydentää tai muuttaa hakemuksen sääntöjenvastaisia osia.

Hakemuksen virheiden korjaaminen

Jos huomaat hakemuksen lähettämisen jälkeen hakemuksella esimerkiksi täyttövirheen, voit välttää virheen seuraamukset ilmoitta-

⁹<http://www.suomi.fi/lomakkeet>

¹⁰<https://www.evira.fi/tietoa-evirasta/lomakkeet-ja-ohjeet/elaimet/elainten-merkitseminen-jarekisterointi/>

mallalla virheestä oma-aloitteisesti ja kirjallisesti kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Menettele samoin, jos hakemus on muuttanut virheelliseksi sen jättämisen jälkeen. Ilmeisten virheiden korjausmahdollisuuksista on kerrottu Hakuoppaassa 2016.

Hakemuksen peruminen

Voit halutessasi perua osan hakemuksesta tai koko hakemuksen. Tee peruminen vii-

vytyksettä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lomakkeella 145 tai vapaamuotoisella kirjallisella ilmoituksella. Tee osallistumisolmoituksen peruminen sähköisesti Vipussa¹¹ tai lomakkeella 184.

Koko hakemuksen perumisen jälkeen tilanne on sama kuin ennen hakemuksen palauttamista. Voit peruuttaa hakemuksesi osittain tai kokonaan siihen saakka, kunnes viranomainen on ilmoittanut tilan valvonnan järjestämisestä.

¹¹<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

4 HAKIJAN JA MAATILAN TUKIKELPOISUUS

Hakijalle voidaan myöntää tukea vain Suomessa tapahtuvasta tuotannosta. Hakijan ei tarvitse asua tilalla tai Suomessa.

Hakijan ikä

Kansallisia tukia voidaan myöntää hakijalle tukivuonna 2016, jos hakija tai hänen puolisonsa oli 31.12.2015 vähintään 18-vuotias.

Alle 18-vuotiaalle hakijalle voidaan maksaa kansallista tukea vain, jos hän on solminut avioliiton tai jos hän harjoittaa maatilataloutta yhteisömistajana tai yhdessä vanhempansa/vanhempiensa kanssa tai jos tuen myöntämiseen on muita erityisiä syitä. Ikäedellytykset eivät koske julkisoikeudellista yhteisöä, koulutilaa, vankilatilaa eivätkä hakijaa, jonka tukikelpoinen toiminta on muuta kuin maataloutta.

Hakijana yhteisö tai usea henkilö yhdessä

Kun tuotantoa tai toimintaa harjoitetaan yhdessä useamman luonnollisen henkilön toimesta tai yhteisömuodossa, **vähintään yhden** viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan on oltava **ikäedellytykset täyttävä luonnollinen henkilö**, joka **itse harjoittaa** maa- tai puutarhataloutta.

Maatila ja pellon hallinta

Hakijan maatilalla on oltava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen antama tilatunnus. Jos tilatunnusta ei ole, kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen antaa sen hakijalle.

Kansallisia kotieläintukia saadakse hakijalla on oltava viimeistään 15.6.2016 hallinnassaan kasvukauden 2016 ajan vähintään **viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa. Sika- ja siipikarjatalouden tuen hakijalla** pitää olla hallinnassaan **vähintään 5 tukikelpoista** (= luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoista) **peltohehtaaria**. Jos hakijalla ei ole lainkaan tukikelpoisia peltohehtaareita, tilan pinta-alana käytetään viljelyyn (= viljelykseen) soveltuvaa peltoalaa. Vuodesta 2016 alkaen viljelijän ei ole mahdollista hakea poikkeuslupaa peltoalavaatimuksesta.

Hakijan hallinnassa oleva pelto on ilmoitettava sähköisesti tai vuoden 2016 tukihakemuksen kasvulohkolomakkeella 102B viimeistään 15.6.2016 siitä riippumatta, haetaanko peltoalalle tukia vai ei.

Kun usea luonnollinen henkilö harjoittaa kotieläintuotantoa tai -toimintaa yhdessä (maatalousyhtymä, kuolinpesä) tai yhteisömuodossa (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osuuskunta, osakeyhtiö), **vähintään yhden** viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan on **täytettävä viiden hehtaarin peltoalavaatimus** viimeistään 15.6.2016 ja ilmoitettava peltoala yhteisön, viljelijän, yhtiömiehen, jäsenen tai osakkaan vuoden 2016

tukihaun lomakkeilla.

Sika- ja siipikarjatalouden tuen myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa voidaan käyttää laskennallisena peltopinta-alana viittä hehtaaria, jos:

1. a) hakijalle on vuonna 2007 myönnetty poikkeuslupa peltoalavaatimuksesta tai

2. b) kyseessä on tilanne, jossa vuonna 2007 usea luonnollinen henkilö on harjoittanut tuotantoa tai toimintaa yhdessä tai yhteisömuodossa ja vähintään yksi viljelijä, yhtiömies, jäsen tai osakas on täyttänyt kolmen hehtaarin peltoalavaatimuksen ja pelto on ilmoitettu kyseisen vuoden tukihakemuksessa.

5 HAKIJAN HALLINNASSA OLEVAT ELÄIMET

Eläinten hallinta

Kansallista kotieläintukea voi hakea vain hakijan tai hänen perheenjäsentensä hallinnassa tuen määräytymisajanjaksolla (ks. taulukot 1-3) olevista eläimistä. Tukihakemuksen eläinten on oltava **rekisteröityinä sen tilatunnuksen hallintaan, jota viljelijä käyttää tukea hakiessaan**, ei asiakastunnuksen tai viljelijällä mahdollisesti olevan toisen tilatunnuksen hallintaan. Jos tukihakemuksen eläimet on rekisteröity asiakastunnuksen tai väärän tilatunnuksen hallintaan, asiakastunnuksen tai väärän tilatunnuksen hallinnassa olevista eläimistä ei myönnetä tukea.

Eläinten hallinnan siirto

Eläinten hallinnan siirto viljelijältä toiselle (esim. vuokraus/leasing) on pystyttävä osoittamaan osapuolten keskinäisellä kirjallisella sopimuksella ja asiaan liittyvillä kuiteilla. Eläimet hallintaansa ottanut viljelijä on taloudellisessa vastuussa sopimukseen kuuluvista eläimistä. Hänellä on myös vastuu pitää kirjaa hallintaansa ottamistaan eläimistä (ks. luku 6) ja hän on oikeutettu hakemaan kyseisistä eläimistä kansallisia kotieläintukia.

Eläinten hoito

Jos viljelijä ottaa toisen viljelijän hallinnassa olevia eläimiä hoitoon (esim. kasvatettavaksi) korvausta vastaan, eläinten hoidosta on tehtävä kirjallinen sopimus, joka osoittaa,

että eläimet vastaanottanut viljelijä ainoastaan hoitaa eläimiä, mutta ei ole taloudellisessa vastuussa sopimukseen kuuluvista eläimistä.

Sillä viljelijällä, joka omistaa tai muutoin hallitsee eläimiä, on velvollisuus pitää kirjaa hoidossa olevista eläimistä.

Eläinrekistereihin eläimet (pois lukien hevoset) rekisteröidään sille tilalle, jonka hallinnassa ne ovat.

Kansallisten kotieläintukien hakijana ei voi olla eläimiä hoitava viljelijä, vaan tukia voi hakea ja tuet maksetaan sille viljelijälle, jonka hallinnassa (omistus/vuokraus) eläimet ovat.

Eläinten iän laskeminen

Usein kotieläimet tulevat kansallisissa kotieläintuissa tukikelpoisiksi saavuttaessaan tukeen oikeuttavan kuukausi-/vuosimäärinä ilmoitetun ikärajan.

- Naudoista sonneilla, härillä ja emoleh-mähiehoilla on kuukausimääränä ilmoitettu ikäraja.
- Uuhien ja kuttujen on oltava yli vuoden (= vähintään 12 kk ja 1 päivä) ikäisiä.

Tarkempia tietoja eri eläinryhmien ikärajoista kerrotaan taulukossa 7. Katso myös alempaa esimerkki 2.

Kuukausimääräinen ikä

Eläin tulee tietyn kuukausimäärän ikäiseksi samannumeroisena päivänä kuin se on syntynyt.

nyt. Ikää laskettaessa kussakin kuukaudessa katsotaan olevan 30 päivää.

- Jos eläin on syntynyt 31. päivänä, sen ikä lasketaan samalla tavalla kuin 30. päivänä syntyneen eläimen ikä.
- Jos eläin on syntynyt 29., 30. tai 31. päivänä ja se saavuttaa tukeen oikeut-

tavan iän helmikuussa, jolloin iän täytymiskuukaudessa ei ole eläimen syntymäpäivää vastaavaa päivää, eläimen syntymäpäivänä käytetään helmikuun viimeistä päivää.

Esim. 2. Sonni on syntynyt 5.11.2015. Se tulee tukikelpoiseksi 6 kk ikäisenä eli 5.5.2016.

6 KOTIELÄINTUKIEN MYÖNTÄMISEN EDELLYTYKSIÄ JA RAJOITUKSIA

Rekisteröityminen eläintenpitäjäksi

Kansallisten kotieläintukien myöntämisen edellytyksenä on, että olet **rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi** Eviran eläintenpitäjärekisteriin **nautaeläinten, sikojen, siipikarjan, lampaiden ja/tai vuohien** osalta. Rekisteröidy eläintenpitäjäksi ennen eläintenpidon aloittamista sen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaisen kautta, missä maatilasi talouskeskus sijaitsee tai missä asuinpaikkasi on. Tee rekisteröityminen Eviran lomakkeilla¹².

Sen eläinlajin tukea ei myönnetä eikä sitä eläinlajeja huomioida sika- ja siipikarjatalouden eläintiheyslaskennassa, jonka osalta et ole rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi.

Eläinten merkintä ja rekisteröinti

Merkitse eläimet Eviran ohjeiden¹³ mukaan. Naudoilla, lampailla ja vuohilla on oltava korvamerkit.

Rekisteröi tukihakemuksen kohteena olevat eläimet aina sille tilatunnukselle, mitä käytät, kun haet eläimistä tukia.

Eläinrekisterit

Tee eläimiä koskevat ilmoitukset eläinrekistereihin oikein ja ajallaan. Pidä eläinten tie-

dot rekistereissä aina ajan tasalla. Puutteelliset tai virheelliset rekisteritiedot vaikuttavat myönnettäviin tukiin.

Nautarekisteri

Rekisteröi naudat nautarekisteriin **tilatunnuksesi hallintaan**, älä oman tai perheenjäsenesi asiakastunnuksen hallintaan.

Maatalouden Laskentakeskus lähettää nautaeläintenpitäjille viisi kertaa vuodessa nautarekisteriotteen, joka sisältää saatesivun, nautaeläinluettelon, tapahtumaotteen, teuraseläinraportin sekä tarvittaessa *Tarkistettavat eläimet ja tapahtumat* -listauksen. Tiedot on poimittu nautarekisteristä hakijan ilmoittamien tietojen sekä teurastamoiden ilmoittamien teurastustietojen perusteella.

Tarkista huolellisesti rekisteriotteella ilmoitetut tiedot ja ilmoita tarvittavat korjaukset nautarekisteriin! Nautarekisteriotteen tarkistuslistalle on tulostettu päivämäärä, jolloin sinun on viimeistään tehtävä korjaukset.

Mavi saa tukilaskentaa varten tiedot tukikelpoisista naudoista kertaluonteisessa poiminta-ajossa nautarekisteristä. Jos rekisteristä poimituissa tiedoissa on virheitä tai puutteita, jotka johtuvat tietojen ilmoittamis- tai tarkistuslaiminlyönneistäsi, Mavi ei tee jälkikäteen uutta poiminta-ajoa nautarekisteristä, vaikka korjauttaisitkin rekisteritiedot oikeiksi.

Jos olet ilmoittanut tietoja väärin nautare-

¹²<https://www.evira.fi/tietoa-evilasta/lomakkeet-ja-ohjeet/elaimet/elainten-merkitseminen-jarekisterointi/>

¹³<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/>

kisteriin ja saat sen vuoksi perusteetonta tukea, sinun on valvontaseuraamustenkin välttämiseksi hyvä tehdä oma-aloitteinen ilmoitus virheestä nautarekisteriin, jolloin tuki voidaan myöntää sinulle oikein ilman valvontaseuraamuksia. Valvonnasta ilmoittamisen jälkeen tekemääsi oma-aloitteista virheilmoitusta ei huomioida.

Jos tuen perusteena olevien tietojen poiminta-ajon jälkeen havaitaan, että sinulle kertyy virheellisten rekisteritietojen perusteella eläimistä perusteetonta tukea, virheellisten tietojen perusteella kertynyttä osuutta ei myönnetä eikä makseta. Mikäli virheellisten tietojen perusteella kertynyt tuen osuus on ehditty maksaa, se peritään takaisin.

Teuraseläinraportin virheet

- Jos teuraseläinraportissa oleva **virhe** on sellaisissa **eläimen rekisteritiedoissa**, joista sinun on ilmoitettava nautarekisteriin, huolehdi virheen korjauttamisesta ja tee se ajallaan. Tällaisia virheitä voivat olla esim. virheet eläimen syntymätunnuksessa, syntymä-, osto- tai poistopäivässä.
- Jos teuraseläinraportista **puuttuu teurastettuja eläimiä tai teurastamon ilmoittamisissa tiedoissa on virheitä**, palauta korjattu raportti suoraan nautarekisteriin. Virheitä voivat olla esim. eläimen syntymätunnuksessa, teurastuspainossa, -päivässä tai -numerossa. Korjaa virheet suoraan teuraseläinraporttiin ja lähetä siitä kopio nautarekisteriin. Lähetä kopion liitteenä nautarekisteriin myös kyseisiä eläimiä koskeva teurastamon kuitenkin kopio.
- Viljelijänä olet yksin vastuussa siitä, että olet tarkastanut ja allekirjoittanut

teuraseläinraportin sekä toimittanut sen nautarekisteriin. Jos valvonnassa todetaan, että et ole korjannut teuraseläinraportissa olleita virheitä nautarekisteriin ja olet saanut tuen eläimistä, joista sinun ei olisi kuulunut tukea saada, eläimet hylätään valvonnassa.

Maatalouden Laskentakeskus Oy¹⁴, PL 25, 01301 Vantaa; puh. 09 85 666 000; fax 09 27 100 35

Lammas- ja vuohirekisteri

Rekisteröi lampaat ja vuohet lammas- ja vuohirekisteriin **tilatunnuksesi hallintaan**, älä oman tai perheenjäsenesi asiakastunnuksen hallintaan.

Mavi saa tukilaskentaa varten uuhien ja kutujen tiedot kertaluonteisessa poiminta-ajossa lammas- ja vuohirekisteristä. Jos rekisteristä poimituissa tiedoissa on virheitä tai puutteita, jotka johtuvat tietojen ilmoittamis- tai tarkistuslaininlyönneistäsi, Mavi ei tee jälkikäteen uutta poiminta-ajoa lammas- ja vuohirekisteristä, vaikka korjauttaisitkin rekisteritiedot oikeiksi.

Jos olet ilmoittanut rekisteriin väärin tietoja ja saat sen vuoksi perusteetonta tukea, sinun on valvontaseuraamusten välttämiseksi hyvä tehdä oma-aloitteinen ilmoitus virheestä rekisteriin, jolloin tuki voidaan myöntää sinulle oikein ilman valvontaseuraamuksia. Valvonnasta ilmoittamisen jälkeen tekemääsi oma-aloitteista virheilmoitusta ei huomioida.

Jos tuen perusteena olevien tietojen poiminta-ajon jälkeen havaitaan, että sinulle kertyy virheellisten rekisteritietojen perusteella eläimistä perusteetonta tukea, virheellisten tietojen perusteella kertynyttä osuutta ei myönnetä eikä makseta. Mikäli virheellisten tieto-

¹⁴<http://www.mloy.fi>

jen perusteella kertynyt tuen osuus on ehditty maksaa, se peritään takaisin.

- Voit tehdä lampaita ja vuohia koskevat ilmoitukset sekä korvamerkkien tilaukset seuraavia ilmoitusväyliä käyttäen:

1. eläinrekisterin asiakassovelluksella¹⁵,
2. Eviran lomakkeilla¹⁶ postitse osoitteeseen: Maatalouden Laskentakeskus, Lammas- ja vuohirekisteri, PL 25, 01301 VANTAA tai faksilla 09 27 100 35 tai
3. lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelun kautta sähköpostitse (lammasvuohi@mloy.fi¹⁷) tai puhelimitse (puh. 09 85 666 002) lähinnä tietojen korjaus- ja erikoistilanteissa.

Sikarekisteri

Rekisteröi siat sikarekisteriin **tilatunnukseksi hallintaan**, älä oman tai perheenjäsenesi asiakastunnuksen hallintaan. Tee sikojen tapahtumailmoitukset (esim. osto, myynti, siirto, poisto) sekä eläinmääräilmoitukset sikarekisteriin annettujen ilmoitusaikojen puitteissa. Tarkempia ohjeita sikojen merkinnästä ja rekisteröinnistä on kerrottu Eviran sikojen merkitsemis- ja rekisteröimisohjeessa¹⁸.

Mavi saa sika- ja siipikarjatalouden tuen eläintiheyden laskentaa varten sikojen eläinmäärät kertaluonteisessa tietojensiirrossa sikarekisteristä. Jos rekisteristä siirrettyissä tiedoissa on virheitä tai puutteita, jotka johtuvat tietojen ilmoittamis- tai tarkistuslaimin-

lyönneistäsi, Mavi ei tee jälkikäteen uutta siirtoa sikarekisteristä, vaikka korjauttaisitkin rekisteritiedot oikeiksi.

Jos olet ilmoittanut rekisteriin tietoja väärin tai myöhässä ja sen vuoksi sika- ja siipikarjatalouden eläintiheyteen lasketaan mukaan perusteettomia eläimiä, sinun on valvontaseuraamusten välttämiseksi hyvä tehdä omaaloitteinen ilmoitus virheestä rekisteriin, jolloin eläintiheyslaskenta voidaan tehdä oikein ilman valvontaseuraamuksia. Valvonnasta ilmoittamisen jälkeen tekemääsi omaaloitteista virheilmoitusta ei huomioida.

Jos sikojen eläinmäärien siirron jälkeen havaitaan, että sinulle on sioista kertynyt virheellisten tai myöhässä ilmoitettujen rekisteritietojen perusteella perusteettomia eläinyksiköitä, perusteetonta eläinyksikkömäärää ei hyväksytä eläintiheyslaskennassa. Mikäli virheellisten tai myöhässä ilmoitettujen eläinmäärätietojen perusteella on ehditty laskea sika- ja siipikarjatalouden tuen eläintiheys, joka täyttää minimin 0,35 ey/tukikelpoinen peltoha, sekä myös maksaa tuki, tuki peritään takaisin.

- Voit tehdä sikoja koskevat ilmoitukset seuraavia ilmoitusväyliä käyttäen:

1. eläinrekisterin asiakassovelluksella¹⁹,
2. Eviran lomakkeilla²⁰ postitse osoitteeseen: Maatalouden Laskentakeskus, Sikarekisteri, PL 25, 01301 VANTAA tai faksilla 09 27 100 35,
3. sikarekisterin asiakaspalvelun kautta sähköpostitse (sikarekisteri@mloy.fi²¹) tai

¹⁵<https://niemi.mmm.fi/elain/>

¹⁶<https://www.evira.fi/tietoa-evirasta/lomakkeet-ja-ohjeet/elaimet/elainten-merkitseminen-jarekisterointi/>

¹⁷lammasvuohi@mloy.fi

¹⁸<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/siat/>

¹⁹<https://niemi.mmm.fi/elain/>

²⁰<https://www.evira.fi/tietoa-evirasta/lomakkeet-ja-ohjeet/elaimet/elainten-merkitseminen-jarekisterointi/>

²¹sikarekisteri@mloy.fi

4. puhelimitse (puh. 09 85 666 003) lähinnä tietojen korjaus- ja erikoistilanteissa.

Hevosrekisterit

Komission täytäntöönpanoasetus (EU)2015/262²² hevoseläinten tunnistusmenetelmien osalta tuli voimaan 1.1.2016, joten kaikkien hevosten ja ponien on oltava **rekisteröityinä 1.1.2016** alkaen johonkin seuraavista hevosrekistereistä ja niillä on oltava asianomaisen rekisterin myöntämä tunnistusasiakirja:

1. Suomen Hippos ry:n hevosrekisteri,²³
2. Eestin raskaat vetohevoset ry:n hevosrekisteri²⁴ tai
3. Suomen Irlannincobyhdistys – FSIC ry:n hevosrekisteri²⁵.

Sika- ja siipikarjatalouden tuen eläintiheyden laskennassa hevosten ja ponien eläinmäärään lasketaan mukaan vain Suomessa olevat **kokonaan hakijan** (= hakija itse, hakijan puoliso tai hakijan alaikäinen lapsi) **hallinnassa** edellä mainituissa hevosrekistereissä olevat yli 6 kk:n ikäiset hevoset ja ponit, jotka on tunnistettu. Tunnistetulla hevosella tai ponilla on oltava UELN- tai rekisterinumero, joka käy ilmi hevospassista (aikaisemmin rekisteritodistus).

Hevosten tai ponien hallintaoikeuden siirrot on tehtävä aina hevosrekisterissä eli hevosen tai ponin hallintaa ei voida siirtää keskinäisillä sopimuksilla tai valtakirjoilla. Osaomisteen hevonen tai poni on siirrettävä rekisterissä kokonaan hakijan hallintaan, mikäli hakija haluaa käyttää sitä eläintiheyslaskennassaan.

Hallintaoikeuden siirto Hippoksen rekisterissä on mahdollista tehdä joko kasvattaja-, kilpailu- tai omistajarekisteriin. Riippumatta siitä, mihin rekisteriin hallintaoikeuden siirto on tehty, hevosen haltija on oikeutettu laskemaan hevosen mukaan eläintiheyteensä, ei hevosen omistaja.

Esim. 3. Olli Omistaja on liisannut ravihevonsa High Heels Hunterin Ville Vuokraajalle. High Heels Hunterista on tehty hallintaoikeuden siirto Hippoksen kilpailurekisterissä Villelle, joten High Heels Hunter ei enää ole omistajansa Ollin hallinnassa eikä Olli voi laskea sitä mukaan eläintiheyslaskennan hevosmääräänsä.

Eläintiheyden laskennassa ei huomioida hevosta tai ponia, joka ei ole kokonaan hakijan hallinnassa, jota ei ole tunnistettu tai jota ei ole rekisteröity johonkin edellä mainittuun rekisteriin. Hakijan pois vuokraamat hevoset ja ponit sekä hoitohevoset ja -ponit eivät myöskään kuulu eläintiheyslaskennan eläinmäärään mukaan.

Kirjanpito

Pidä ajan tasalla olevaa kirjanpitoa (eläinluetteloa) tilan eläinmääristä, eläinmäärissä tapahtuneista lisäyksistä (syntymät, ostot) ja vähennyksistä (eloon myynnit, teuraaksi myynnit, kuolemat) sekä siipikarjalla myös siirtymistä ikäryhmästä toiseen.

Kirjanpitovaatimus koskee kaikkia pohjoisessa kotieläintuessa tukikelpoisia tai sika- ja siipikarjatalouden eläintiheyslaskennassa huomioitavia eläinlajeja. Tukea ei myönnetä sellaisista eläimistä eikä eläinti-

²²<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/HTML/?uri=CELEX:32015R0262&qid=1426672203183&from=FI>

²³<http://heppa.hippos.fi/heppa/app>

²⁴<http://rekisteri.erhevoset.com/horse>

²⁵<http://www.irlannincobyhdistys.fi/4>

heyteen lasketa sellaisia eläimiä, joista et ole pitänyt kirjaa tai jos kirjapitosi perusteella ei luotettavasti voida selvittää tukikelpoisten tai eläintiheydessä huomioitavien eläinten määrääsi tuen määräytymisajankohtana.

- **Hevosten** kirjanpidosta on ilmentävä kunkin kalenterikuukauden 1. päivän eläinmäärätietojen lisäksi jokaisen hevosen nimi, UELN- tai rekisterinumero, sukupuoli, rotu, hallinta-aika ja olinpaikka hallinta-aikana. Kirjaa lisäksi tarpeen mukaan syntymä- tai ostopäivä sekä myynti- tai poistopäivä. **Huom!** Hevosen **rekisteritodistus tai hevospassi eivät korvaa kirjanpitoa**, koska niistä ei ilmene hevosen olinpaikka.
- Pidä kirjaa myös **kuttujen maidon-tuotannosta ja maidon käytöstä** (ks. luku 10).

Tarkempia eri eläinlajien (pois lukien hevonon) eläinluetteloista saat Eviran merkittämisen- ja rekisteröintioppaista²⁶. Virallinen eläinluettelo on esim. ajantasainen eläinrekisteristä tulostettu tai ko. rekisterin asiakaspalvelusta tilattu eläinluettelo.

Asiakirjojen säilytys

Säilytä tukien hakemiseen liittyvät sellaiset alkuperäiset asiakirjat, joita ei toimiteta tuen myöntävälle viranomaiselle tukihakemuksen liitteenä hakuvuoden ja sitä seuraavien neljän kalenterivuoden ajan. Tällaisia asiakirjoja ovat kirjanpitoon liittyvät eläinluettelot, eläinten vuokrasopimukset, valtakirjat, osto- ja myyntikuitit ym. tositteet.

²⁶<https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/merkitseminen-ja-rekisterointi/>

Tavanomainen tuotantotapa

Kotieläintukien maksamisen edellytyksenä on, että harjoitat tilallasi kotieläintaloutta kullekin tuen perusteena olevalle eläinlajille tavanomaisen tuotantotavan mukaisesti. Tämä tarkoittaa ensisijaisesti sitä, että esim. pidät tilallasi emolehmiä lihantuotantoa varten kasvatettavien vasikoiden tuottamiseen tai pidät uuhia lihantuotantoa varten kasvatettavien karitsoiden tuottamiseen. Tuotannon, kuten esim. syntyneiden vasikoiden ja karitsoiden lukumäärän, on oltava normaallilla tasolla suhteessa eläinmäärään. Tavanomaista tuotantoa ei ole esim. lampaiden kasvatus omaan käyttöön tai lemmikeiksi.

Tukea voidaan maksaa myös eläimistä, joita pidät tilalla tulonhankkimistarkoituksessa erilaisten uusien kotieläintalouden toimintojen vuoksi. Sinun on tarvittaessa esitettävä selvitys (esim. todistus kuulumisesta ennakonpidätysrekisteriin kyseisen toiminnan osalta) toiminnasta ja sen tulonhankkimisluonteesta.

Jos valvonnassa todetaan, että olet pitänyt eläimiä pelkästään tukien saamista varten tai lemmikkinä eli et ole harjoittanut kotieläintaloutta tavanomaisen tuotantotavan mukaisesti, sinulle ei kyseisen eläinlajin osalta myönnetä tukea.

Eläinsuojelu

Huolehdi eläinten hyvinvoinnista eläinsuojelusäännösten mukaisesti. Jos tilavalvonnan yhteydessä havaitaan, että et ole hoitanut tai kohdellut eläimiä eläinsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti, havainnosta ilmoitetaan välittömästi kunnan eläinlääkärille, terveystarkastajalle ja/tai poliisille.

Jos sinut tai sinun kanssasi yritystoimintaa harjoittava perheenjäsen on tuomittu eläinsuojelurikoksesta, törkeästä eläinsuojelurikoksesta, lievästä eläinsuojelurikoksesta tai eläinsuojelurikkomuksesta ja samalla määrätty eläintenpitokieltoon, kansallista kotieläintukea ei myönnetä eikä mahdollisesti myönnettyä tukea makseta siltä tukivuodelta, jonka aikana asianomainen viranomainen on todennut tuomioon johtaneen teon.

Jos sinut tai perheyhtymäsi jäsen on tuomittu eläintenpitokieltoon, kansallista kotieläintukea ei makseta eläintenpitokieltoaajalta eikä tekovuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta. Kansallisten kotieläintukien maksatus kyseisen eläinlajin tukien osalta keskeytetään, kun asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Kielletyt tai laittomasti hallussa pidetyt aineet

Et saa käyttää eläintesi kasvattamisessa tai lihottamisessa EY:n eläinlääkintäalan säädösten tarkoittamia kasvuun vaikuttavia aineita eikä hallussasi myöskään saa olla em. aineita muutoin kuin sellaisessa tapauksessa, että eläinlääkäri on määrännyt niitä eläinten hoidtoa varten. Kielletyt aineet on kerrottu valti-

oneuvoston asetuksessa 1054/2014.

Jos eläimissäsi todetaan kiellettyjen aineiden jäämiä tai tilaltasi löydetään missä muodossa tahansa olevia kiellettyjä tai laittomasti hallussa pidettyjä aineita, sinulle ei sinä kalenterivuonna, jona havainto tehdään, makseta mitään kansallisia eläinperusteisia tukia.

Valvonta

Kansallisten kotieläintukien valvonnasta kerrotaan pelto- ja eläintukien valvontaoppaissa.²⁷

Kotieläintuotannon lopettaminen

Kun lopetat tukivuoden aikana kotieläintuotannon harjoittamisen, ilmoita siitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle **välittömästi**. Ilmoita asiasta Eviran lomakkeilla²⁸ myös eläintenpitäjärekisteriin sekä nautakarja-, sika- ja/tai lammas- ja vuohirekisteriin.

Kun lopetat nautakarja-, lammas- tai vuohitalouden harjoittamisen, peru myös osallistumisesi pohjoisiin kotieläintukiin ja EU:n eläinpalkkioihin sähköisesti Vipu-palvelussa²⁹ tai lomakkeella 184.

²⁷<http://www.mavi.fi/fi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijä/Sivut/valvonnan-oppaat.aspx>

²⁸<https://www.evira.fi/tietoa-evirasta/lomakkeet-ja-ohjeet/elaimet/elainten-merkitseminen-jarekisterointi/>

²⁹<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

7 KOTIELÄINTUKIEN MÄÄRÄYTYMINEN

Eri eläinryhmien kansalliset kotieläintuet määräytyvät joko nautarekisteristä tai lammas- ja vuohirekisteristä saadun kalenterivuoden (1.1.–31.12.2016) eläinmäärän, vuonna 2016 teurastettujen eläinten lukumäärän tai sika- ja siipikarjatalouden tuessa tilakohtaisen viitemäärän perusteella.

Kansallisten kotieläintukien määräytymisperusteet

1. Naudat (= emolehmät, emolehmähiehot, sonnit ja härät)

- Nautojen pohjoinen eläinyksikkötuki määräytyy nautarekisteristä 1.1.2016–31.12.2016 saadun eläinten keskimääräisen lukumäärän perusteella.

2. Uuhet

- Uuhien pohjoinen kotieläintuki määräytyy lammas- ja vuohirekisteristä 1.1.2016–31.12.2016 saadun eläinten keskimääräisen lukumäärän perusteella.
- Tukikelpoisten uuhien lukumäärää rajaa tukivuonna 2016 syntynyt karitsamäärä.

3. Kuttut

- Kuttujen pohjoinen kotieläintuki määräytyy lammas- ja vuohirekisteristä 1.1.2016–31.12.2016 saadun eläinten keskimääräisen lukumäärän perusteella.
- Tukikelpoisten kuttujen lukumäärää rajaa kuttujen tukivuonna 2016 tuot-

tama hyväksytty maitomäärä (ks. tarkemmin luku 10).

4. Teurashiehot, -sonnit ja -härät

- Nautojen pohjoinen teurastuki määräytyy vuonna 2016 teurastettujen eläinten lukumäärän perusteella (lisätietoja luvussa 8).

5. Sika- ja siipikarjatalouden tuki

- Tuki määräytyy tilakohtaisen viitemäärän perusteella (ks. luku 11).

Nautojen, uuhien ja kuttujen keskimääräisen eläinmäärän laskenta

Nautojen, uuhien ja kuttujen keskimääräinen lukumäärä saadaan laskemalla yhteen eläinryhmän yksittäisten eläinten **tukikelpoisuuspäivät** tuen määräytymisjaksolta 1.1.2016 – 31.12.2016 ja jakamalla summa luvulla 366.

- Eläimen **ensimmäisellä tukikelpoisuuspäivällä** tarkoitetaan sitä päivää, jolloin se tulee tukikelpoiseksi. Se voi olla tuen määräytymisjakson ensimmäinen päivä (1.1.2016) tai päivä, jolloin eläin saavuttaa tietyn ikäryhmän ikävaatimuksen (6 kk, 8 kk tai 24 kk), poikimispäivää seuraava päivä tai eläimen ostopäivää seuraava päivä.
- Eläimen **viimeisellä tukikelpoisuuspäivällä** tarkoitetaan sitä päivää, jolloin eläin lakkaa olemasta tukikelpoinen. Se voi olla eläimen poistopäivä, toiseen ikäryhmään (yli 24 kk) siirtymistä edeltävä päivä, tuen

määräytymisjakson viimeinen päivä (31.12.2016) tai poikimispäivä.

Laskentapäivät, kun tuotanto aloitetaan tai lopetetaan

Luvussa 13 kerrotaan tuen hakemisesta tiloilla, joilla vuonna 2016 tapahtuu sukupolvenvaihdos tai muu koko tilan hallinnan siirto. Pellon hallinnasta tuotannon lopettamistapauksissa kerrotaan Hakuoppaassa 2016.

Jos aloitat tai lopetat jonkin eläinryhmän tuotannon kesken tuen määräytymisjakson eikä kyseessä ole koko tilan hallinnan siirto, merkitse eläinten keskimääräistä lukumäärää laskiessasi eläinten lukumäärät nollassa tuotannon aloittamista edeltävinä tai lopettamista seuraavina laskentapäivinä.

Vakiintuneen eläinmäärän käyttö

Hakijasta riippumattomat syyt

Jos eläimiesi lukumäärä on tilapäisesti alentunut tulipalon, eläintaudin tai muun vastaavan, sinusta riippumattoman syyn takia, kotieläintuen myöntämisperusteena voidaan käyttää vakiintunutta eläinmäärää **edellyt-**

täen, että tuotanto tilallasi jatkuu. Eläimiesi lukumäärän katsotaan olevan alentunut, jos eläinmääräsi tuen määräytymisajan kohtana on ollut vähintään **kolmasosan** pienempi kuin vakiintunut eläinmääräsi.

Vakiintuneena eläinmääränä voidaan käyttää **edellisen tukivuoden** kansallisen kotieläintuen perusteena olevaa eläinmäärääsi. Jos eläinmääräsi on edellisenä tukivuotena ollut poikkeuksellisen alhainen tai korkea, vakiintuneena eläinmääränä voidaan käyttää edellistä tukivuotta edeltävien enintään neljän peräkkäisen tukivuoden tuen perusteena olleiden eläinmääriesi keskiarvoa.

Sinun on toimitettava eläinmääräsi alenemisesta **kirjallinen selvitys kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle 15 työpäivän** kuluessa siitä, kun voit sen toimittaa. Jos eläimiesi määrä on alentunut eläintaudin takia, asiasta on oltava kirjallisen selvityksesi lisäksi eläinlääkärin antama todistus.

Muu syy

Jos eläimiesi lukumäärä on alentunut muusta kuin hakijasta riippumattomasta syystä, kotieläintuen myöntämisperusteena ei käytetä vakiintunutta eläinmäärää. Hyväksytty eläinmäärä on tällöin tukiehdot täyttävien eläimiesi määrä.

8 POHJOISET NAUTATUET

Nautojen eläinyksikkötuki

Eläinyksikkötukea myönnetään **C-alueella** emolehmistä, emolehmähiehoista, sonneista ja häristä.

- Hallinnassasi olevan emolehmän ja emolehmähiehon käyttötavana nautarekisterissä on oltava **emolehmä, kun tuen perusteena ovat tukikelpoisuuspäivät poimitaan nautarekisteristä. Jos poistat** eläimen hallinnastasi **kesken tuen määräytymisjakson** (1.1.–31.12.2016), niin eläimen käyttötavana on oltava **emolehmä viimeisenä päivänä, kun eläin on hallinnassasi.**
- Emolehmähiehosi on ey-tuessa tukikelpoinen, kun se on vähintään 8 kk:n, mutta enintään 4 vuoden ikäinen.
- **Muista tarkistaa nautarekisteritietojen (mm. emolehmähiehon käyttötapa) oikeellisuus tammi-kuun 2017 loppuun mennessä!**

Esimerkkejä emolehmähiehon käyttötavan merkityksestä eri tilanteissa:

Esim. 4. Niemisellä on emolehmähieho, jonka käyttötavana on nautarekisterissä emolehmä. Hieho on täyttänyt 8 kk 2.1.2016, jolloin se on alkanut kerryttää ruokintapäiviä. Nieminen myy hiehon Lahtiselle 1.4.2016, joka pitää sen käyttötavan edelleen emolehmänä → hiehon käyttötavana on emolehmä, kun tuen perusteena ovat tukikelpoisuuspäivät nautarekisteristä poimitaan. Vuonna 2016 Nieminen saa tuen määräytymisjakson

aikana hiehosta kertyneen eläinyksikkötuen ajalta 2.1.2016 – 1.4.2016 ja Lahtinen ajalta 2.4.2016 – 31.12.2016.

Esim. 5. Niemisellä on emolehmähieho, jonka käyttötavana on nautarekisterissä lihan tuotanto. Hieho on täyttänyt 8 kk 10.7.2016. Nieminen muuttaa hiehon käyttötavan emolehmäksi 29.12.2016 → hiehon käyttötavana on emolehmä, kun tuen perusteena ovat tukikelpoisuuspäivät nautarekisteristä poimitaan. Hieho kerryttää takautuvasti ruokintapäiviä siitä alkaen, kun se täytti 8 kk eli aikavälillä 10.7.2016–31.12.2016.

Teurasnautojen tuki

Tukea myönnetään Eviran hyväksymässä teurastamossa tai aluehallintoviraston hyväksymässä poroteurastamossa vuonna 2016 teurastettujen hiehojen, sonnien ja härkien lukumäärän perusteella ottaen huomioon, että teurashieho vastaa 0,6 eläinyksikköä ja sen tuki maksetaan euroa/ey.

Tukikelpoisuuden ehtona on, että olet rekisteröinyt ja merkinnyt teurashiehot, -sonnit ja -härät säädösten mukaisesti ja eläinten tiedot nautarekisterissä (ks. luku 6) ovat oikein. Myös teurastamon on pitänyt ilmoittaa eläinten teurastiedot nautarekisteriin, josta saadaan tuen perusteena olevat nautatiedot. Teurastetun hiehon, sonnien ja härän on lisäksi oltava yhtäjaksoisesti hallinnassasi vähintään 60 vrk teurastusta edeltävien 90 vrk:n aikana.

Teurastettujen hiehojen, sonnien ja härkien tukikelpoinen ruho

Tukea maksetaan hiehoista, sonneista ja hä-

ristä, joiden ruhot on todettu lihantarkastuksessa ihmisravinnoksi kelpaavaksi. Ruhopainon on hiehoilla oltava vähintään 170 kg ja sonneilla ja härillä 220 kg. Teurastuksen yhteydessä osittain hylätty ruho on tukikelpoinen, jos ruhopaino (hylätty osa mukaan lukien) täyttää vähimmäispainovaatimuksen. Teurastuksen yhteydessä kokonaan hylätystä ruhosta ei makseta tukea.

Jos ruho on hylätty teurastamon tekemän teurastusvirheen takia ja eläimestä on maksettu sinulle normaali teuraseläintili, ruho on tukikelpoinen. Jos eläin kuolee kuljetuksen aikana tai teurastamon navetassa, se ei ole tukikelpoinen.

Tukea maksetaan sekä tilalta teuraaksi myymistäsi että teurastamon sinulle palauttamista, omaan käyttöösi tai suoramyyntiin menevistä ruhoista.

- **Ole tarkkana** teurashiehoksi kasvatettavien liharotuisien hiehojesi **käyttötavan suhteen**, sillä **teurastukea ei makseta** niistä **teurastetuista hiehoistasi, joista on maksettu emolehmähiehojen ey-tukea** eli ts. liharotuisesta hiehostasi ei voida maksaa kahta eri kansallista nautatukea.
- Kun ostat 8 kk täyttäneen, vähintään 50-prosenttisesti liharotuisen, hiehon teurashiehoksi kasvatettavaksi, sinun on syytä tiedustella hiehon käyttötapaa myyjältä. Jos hiehon käyttötapana on emolehmä, siitä on saatettu maksaa tai voidaan tulevaisuudessa maksaa ey-tukea, joka vaikuttaa hylkäävästi teurastukeen. Jos haluat hiehosta teurastuen, muuta tarvittaessa

sen käyttötavaksi lihantuotanto ja pyydä myös myyjää tekemään omalta osaltaan sama käyttötapamuutos. Eläimen käyttötapa on omistaja- ja pitopaikka-kohtainen tieto.

- Maitorotuisella tai alle 50-prosenttisesti liharotuisella hieholla käyttötavalla ei ole merkitystä, vaan hieho poimiuu teurastuen laskelmalle myös muulla käyttötavalla kuin lihantuotanto.

Esim. 6. Virtanen ostaa Niemiseltä 10 kk:n ikäisen liharotuisen hiehon teuraaksi kasvatettavaksi. Hiehon käyttötapana nautarekisterissä on emolehmä. Virtanen haluaa tulevaisuudessa hiehosta teurastuen, joten hän muuttaa hiehon käyttötavan lihantuotannoksi. Myös Niemisen on muutettava nautarekisterissä hiehon käyttötavaksi lihantuotanto. Tällöin Niemiselle ei kerry hiehosta ey-tukea kerryttäviä ruokintapäiviä ja Virtanen ei menetä hiehosta tulevaisuudessa maksettavaa teurastukea. Jos Nieminen ei muuta hiehon käyttötapaa ja hänelle maksetaan hiehon hallinnassaan ollessaan kerryttämä ey-tuki, Virtanen ei saa tulevaisuudessa hiehosta teurastukea.

Esim. 7. Nieminen ostaa Saloselta 10 kk:n ikäisen maitorotuisen hiehon, jonka käyttötapana nautarekisterissä on lypsylehmä. Hieho ei tule tiineeksi, joten Nieminen kasvattaa hiehon teuraaksi ja muuttaa sen käyttötavaksi lihantuotanto. Koska hieho ei ole vähintään 50-prosenttisesti liharotuinen, sen käyttötavalla ei ole merkitystä teurastuen eläintietojen poiminnassa. Niemisen ei olisi tarvinnut muuttaa hiehon käyttötapaa lihantuotannoksi, koska se olisi poimiutunut mukaan teurastukeen myös käyttötavalla lypsylehmä.

9 POHJOINEN UUHITUKI

Uuhien pohjoinen kotieläintuki määräytyy lammas- ja vuohirekisteristä 1.1.2016–31.12.2016 saadun uuhiesi keskimääräisen lukumäärän perusteella. Tukikelpoisten uuhiesi määrää rajaa **tukivuonna** syntyneiden karitsoiden lukumäärä. Tuen myöntämiseksi hallinnassasi on oltava tukikelpoisia uuhia keskimäärin vähintään **4 ey** (= 20 kpl).

Karitsointiehto

Uuhituen myöntämisen edellytyksenä on, että uuhiesi keskimääräinen karitsamäärä on tukivuonna vähintään 1,0 karitsaa tukivuoden uuhta kohden. *Keskimääräinen karitsamäärä* tarkoittaa sitä, että yksittäinen uuhesi ei menetä tukeaan vaikka se ei olisi karitsoinut, jos joku toinen tilasi uuhista on saanut esimerkiksi kaksoiset. Ilmoita myös kuolleina syntyneiden karitsoiden määrä ja uuhien luomiset lammas- ja vuohirekisteriin, koska ne (luomisissa 1,0 karitsa/luominen) lasketaan mukaan keskimääräiseen karitsamäärään.

Eviran ohjeiden³⁰ mukaan uuhien karitsointista on ilmoitettava lammas- ja vuohirekisteriin 6 kuukauden sisällä tapahtumasta. Tuen myöntämisen yhteydessä karitsamääräsi tarkistetaan lammas- ja vuohirekisterin tiedoista käyttäen 31.1.2017 mukaista tilannetta. Tuen myöntämisessä ei huomioida 31.1.2017 jälkeen rekisteriin ilmoittamiasi karitsointeja.

Jos tilasi keskimääräinen karitsatuotos tukivuonna jää alle 1,0 karitsaa/tukivuoden uuhi, tukea myönnetään vain vastaavasta määrästä

uuhia kuin mikä on tukivuoden karitsamääräsi.

Esim. 8. Viljelijän lammas- ja vuohirekisteristä tuen määräytymisjaksolta 1.1.–31.12.2016 saatu keskimääräinen uuhimäärä on 27,4. Tilalla syntyi tukivuonna 27 karitsaa, joten vuonna 2016 uuhituki voidaan myöntää enintään 27 uuhesta. Jos karitsoita olisi syntynyt 28, niin tuki voitaisiin maksaa 27,4 uuhesta.

Jos olet aloittanut uuhien pidon tukivuonna 2016, voit käyttää aloittavan tilan karitsointipoikkeusta ja tällöin karitsointiehto ei koske sinua. Uuhituki voidaan myöntää enintään lammas- ja vuohirekisterin tietojen perusteella määräytyvälle tukikelpoisten uuhien määrälle. **Uuhien pitosi katsotaan aloitetuksi** sillä hetkellä, **kun olet lampaiden osalta rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi Eviran eläintenpitäjärekisteriin.**

Esim. 9. Viljelijä hakee pohjoista uuhitukea ensimmäistä kertaa vuonna 2016. Hän on rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi lampaiden osalta jo vuonna 2014, kun on hankkinut kaksi lammasta lemmikiksi. Aloittavan tilan poikkeusta ei voida käyttää.

Jos käytät karitsointipoikkeusta, ilmoita siitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lomakkeella 468 *Ilmoitus karitsointipoikkeuksen käytöstä vuonna 2016* viimeistään 15.6.2016. Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen päättää ilmoitusta koskevan hallinnollisen tarkastuksen jälkeen, onko poikkeus syytä hyväksyä vai ei.

³⁰<http://www.evira.fi/portal/fi/elaimet/elainsuojelu+ja+elainten+pito/merkitseminen+ja+rekisterointi/>

10 POHJOINEN KUTTUTUKI

Kuttujen pohjoinen kotieläintuki määräytyy lammas- ja vuohirekisteristä 1.1.2016–31.12.2016 saadun kuttujesi keskimääräisen lukumäärän perusteella. Tukikelpoisten kuttujesi määrää rajaa kuttujesi tukivuonna 2016 tuottama, tuen perusteeksi hyväksyty maitomäärä. Tuen myöntämiseksi hallinnassasi on oltava tukikelpoisia kuttuja **vähintään 4 ey** (= 20 kpl).

Hyväksytty maitomäärä

Täyden kuttutuen saamiseksi **kuttujesi hyväksytyn maidontuotannon** on 1.1.–31.12.2016 oltava vähintään 400 litraa/kuttu.

Hyväksyttävään maitomäärään lasketaan seuraavat maitoerät:

1. hyväksyttyyn maidonjalostuslaitokseen tai elintarvikelain (23/2006) 13 §:n 3 mom. mukaisen ilmoituksen vaatimaan elintarvikehuoneistoon toimitettu maitomäärä (= maatilalla juustoa tai muita maitotuotteita valmistava elintarvikehuoneisto),
2. suoramyyntimaidon myyntimäärä,
3. myyntiin tarkoitettujen muiden tuotteiden valmistukseen käytetty maitomäärä ja
4. hakijan omassa taloudessa käytetty maitomäärä (enintään yksi l/hlö/pv). Hakijan talouteen kuuluviksi luetaan henkilöt, joiden Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetussa laissa (661/2009) tarkoitettu asuinpaikka on sama kuin hakijalla.

Kuttujen maidontuotannon kirjanpito

Pidä ajantasaista kirjanpitoa kuttujesi 1.1.–31.12.2016 tuottamasta, kuttutuen perusteeksi hyväksyttävästä maitomäärästä. Ilmoita kuukausittaiset kuttutuen perusteena hyväksyttävät maitomäärät lomakkeella 410 *Selvitys kutun maidon käytöstä*. Toimita lomake liitteineen kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään **31.1.2017**.

Merkitse lomakkeelle 410 hyväksyttäviin maitomääriin laskettavat maitoerät litroina.

- Meijeriin toimitetun maitomäärän saat selville meijerin tilityskuiteista.
- Pidä päivittäistä luetteloa suoramyyntimaidon ostajista ja myyntimääristä.
- Ilmoita kuukauden aikana valmistetun juuston määrä kiloina sekä juustotyyppi/-tyypit.
- Jos tilallasi tehdään kutun maidosta myyntiä varten muita tuotteita kuin juustoa, pidä maidon käytöstä erillistä tuotekohtaista kuukausittaista kirjanpitoa, johon merkitset lisäksi kunkin kuukauden aikana myyntiin valmistettujen tuotteiden määrän.

Älä laske hyväksyttävään maitomäärään mukaan eläinten ravinnoksi ja kutun maidosta valmistettavien tuotteiden valmistuksen testaukseen käyttämäsi maitomäärää.

Laske hyväksytyssä maidonjalostuslaitoksessa hyväksytysti pakattu, kauppaan myyty raakamaito maitoeraan 1. (ks. maitoerät kohdasta *Hyväksytty maitomäärä*). Jos myyt ilmoitetusta elintarvikehuoneistosta raakamaitoa suoraan kuluttajille yli 2 500 kg vuo-

nessa, laske yli 2 500 kg ylittävä maitomäärä maitoerään 1. Mikäli suoraan kuluttajille myymäsi raakamaitomäärä on enintään 2 500 kg vuodessa, laske maitomäärä suoramyyntimaidon myyntimäärään (maitoerä 2.).

Esim. 10. Hakijalla on ollut tuen määräytymisjakson 1.1.–31.12.2016 aikana keskimäärin 25 kuttua. Jos kuttujen tuen laskennan

perusteeksi hyväksytty maitomäärä on 1.1. – 31.12.2016 yhteensä 9 800 litraa, tukea voidaan myöntää enintään $(9\,800/400) = 24,5$ kutusta. Jos kuttujen tuen laskennan perusteeksi hyväksytty maitomäärä on 1.1. – 31.12.2016 yhteensä 10 400 litraa, laskennallinen kuttumäärä on $(10\,400/400) = 26$ kuttua. Tukea voidaan myöntää enintään keskimääräisestä kuttumäärästä eli 25 kutusta.

11 SIKA- JA SIIPIKARJATALOUDEN TUOTANNOSTA IRROTETTU TUKI

Viitemäärän ominaisuudet

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärä ei ole yleisesti siirto- tai vaihdantakelpoinen eikä sillä voi käydä kauppaa, mutta viitemäärä voidaan siirtää, yhdistää, jakaa, alentaa, peruuttaa ja lakkauttaa. Em. tapauksissa kauppakirjassa tai vuokrasopimuksessa asianosaisten on hyvä sopia, miten edellisen hakijan eläinmäärä mahdollisesti vaikuttaa uuden hakijan eläintiheyden laskentaan ja tuotannosta irrotetun tuen määrään.

Tukialueella AB sijaitsevan tilan sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirrot, yhdistämiset ja jakamiset ovat mahdollisia vain AB-tukialueen sisällä. Tukialueella C sijaitsevan tilan sika- ja siipikarjatalouden viitemäärän siirrot, yhdistämiset ja jakamiset ovat mahdollisia vain C-tukialueen sisällä.

Sika- ja siipikarjatalouden viitemäärä voidaan:

a) Siirtää sukupolvenvaihdoksessa tai koko tilan hallinnan siirrossa uudelle hakijalle.

Tilan uuden haltijan on toimitettava koko tilan hallintaoikeuden siirrosta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lomake 156, jossa on oma kohtansa viitemäärän siirron haulle sekä kopiot kauppakirjasta, vuokrasopimuksesta ja muista vastaavista selvityksistä. Kauppakirjaan tai vuokrasopimukseen on hyvä kirjata maininta viitemäärän siirrosta uudelle hakijalle.

Koko tilan hallintaoikeuden siirron yhteydessä tilan omistajalla on kuitenkin oikeus jät-

tää hallinnan siirron ulkopuolelle talouskeskusalue, jolla asuinrakennukset sijaitsevat sekä omassa taloudessaan tarvittavien puutarhatuotteiden viljelemistä tai asuinrakennuksen rakentamista varten peltoalue, joka saa olla enintään 10 % siirron kohteena olevasta peltoalasta, ei kuitenkaan suurempi kuin yksi hehtaari.

Jos koko tilan hallinnansiirto perustuu vuokrasopimukseen, viitemäärä voidaan siirtää ainoastaan, jos vuokranantajalle ei ole vuokrasopimuksella jätetty hallintaan muuta kuin em. rakennukset ja peltoalue. Vuokrasopimuksen kestoajan on lisäksi oltava vähintään viisi kalenterivuotta vuokrasopimuksen alkamisesta lukien.

Viitemäärän siirron edellytyksenä on, että ostettavan/vuokrattavan tilan kaikki omistuspellot siirtyvät tilan uudelle haltijalle. Edellisen haltijan vuokrapeltoja, metsiä ja eläimiä ei tarvitse viitemäärän siirtämiseksi myydä/vuokrata viitemäärän uudelle haltijalle.

b) Yhdistää sukupolvenvaihdoksessa tai koko tilan hallinnan siirrossa.

Jos kaksi tilaa yhdistyy yhdeksi uudeksi tilaksi, tilan uusi haltija voi hakea uuden tilan yhteisen viitemäärän vahvistamista. Viitemäärä lakkautetaan tilalta, jonka toiminta yhdistymistilanteessa päättyy. *Huomioi C-alueella tuotannosta irrotetun tuen maksamiseen liittyvät ey-rajoitukset (ks. taulukko 9).*

Ota huomioon, että yhdistetty viitemäärä on mahdollista jakaa vain sukupolvenvaihdoksessa.

c) Jakaa sukupolvenvaihdoksessa, jos kukin saaja täyttää tuen saamisen edellytykset.

Jos tila on sukupolvenvaihdoksen yhteydessä jaettu kahdeksi tai useammaksi tilaksi, uusien tilojen haltijat voivat hakea viitemäärän vahvistamista jaetuille tiloille hakijoiden sopimin osuuksin tai sopimuksen puuttuessa jatkajien lukumäärien mukaisin tasaosuuksin. Uuden tilan haltijan osalta viitemäärän määräytymisessä laskettava uuden tilan hallinnassa oleva eläinmäärä otetaan kyseisen hakijan tuen määräytymisperusteena huomioon hallinnon-siirtopäivästä alkaen.

d) Lakkauttaa, kun tuotannosta irrotetun tuen edellytykset eivät ole täyttyneet kahtena peräkkäisenä vuotena, ellei kyseessä ole ylivoimainen este.

Yhteisömuotoinen yritys

Yhteisömuotoisessa yrityksessä **määräysvaltaa käyttävän** hakijan hallinnassa oleva tukikelpoisten peltohehtaarien ala tai hallinnassa olevat tukikelpoiset eläimet voidaan ottaa huomioon eläintiheyttä laskettaessa.

Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan hakijan vaatimuksesta ottaa huomioon maatilany-määrää laskettaessa, jos yritys ei ole hakenut tuotannosta irrotettua tukea ja jos:

1. määräysvalta on avoimessa yhtiössä tai kommandiittiyhtiössä on yhtiösopimuksen mukaan yhdellä tai useammalla sellaisella yhtiömiehellä, joka on hakenut tuotannosta irrotettua tukea ja täyttää tuen myöntämisen muut edellytykset tai
2. määräysvalta on osakeyhtiössä yhdellä tai useammalla sellaisella osakkaalla, joka on hakenut tuotannosta irrotettua tukea ja täyttää tuen myöntä-

misen muut edellytykset.

Määräysvaltaa koskevan edellytyksen on täyttyvä viimeistään tukivuotta edeltävänä vuonna viimeisestä hakupäivästä alkaen (= 12.5.2015). Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea hyväksi vain yhdelle tilalle, joka on kokonaan perheyriksen jäsenten hallinnassa koko tukivuoden aikana.

Jos määräysvaltaa koskeva edellytys ei enää täyty, muutoksesta on viipymättä ilmoitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle. Määräysvallan muutoksen jälkeen kertyviä eläinyksiköitä ei oteta huomioon tilan eläinmäärää laskettaessa.

Kunnan maaseutuelinkeinoviranomainen tarkistaa määräysvallan täyttymisen ennen kuin myöntää tuen. Määräysvallan osoittamiseksi toimita kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kaupparekisteriote, mikäli et sitä aikaisemmin ole hänelle toimittanut.

Ks. myös luku 4.

Tuen edellytyksenä riittävä eläintiheys

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen myöntäminen edellyttää, että kotieläintilasi eläintiheys on vähintään 0,35 eläinyksikköä yhtä tukikelpoista peltohehtaaria kohden.

Kotieläintilasi eläintiheyden määrittämisessä käytetään tukivuoden (1.1.–31.12.2016) eläinyksikkömääräsi ja tukivuoden tukikelpoisia peltohehtaarejasi. Tukikelpoisten peltohehtaarien on oltava hallinnassasi viimeistään 15.6.2016. Tukikelpoisia peltohehtaareja on oltava hallinnassasi vähintään viisi.

Jos hallinnassasi ei ole **lainkaan** tukikelpoisia peltohehtaareja, kotieläintilasi eläintiheyden

laskennassa voidaan huomioida hallinnassasi oleva viljelykseen soveltuvan pellon pinta-ala, joka on ilmoitettu tukivuoden 2016 kasvulohkolomakkeella 102B. Viljelykseen soveltuvaa peltoalaa ei kuitenkaan huomioida, jos sinulla on hallinnassasi yhtään tukikelpoista peltohehtaaria tai jonkin verran tukikelpoisia peltohehtaareja.

Esim. 11. Hakijan hallinnassa on 3,75 tukikelpoista peltohehtaaria, jolloin vaadittu 5 ha vähimmäisala ei täyty. Koska hakijalla on hallinnassaan jonkin verran tukikelpoisia peltohehtaareja, viljelykseen soveltuvaa peltoa ei voida käyttää täyttämään 5 ha:n vähimmäis-alasta puuttuvaa 1,25 ha.

Yhteisömuotoisessa yrityksessä määräysvaltaa käyttävän hakijan hallinnassa oleva tukikelpoisten peltohehtaarien ala voidaan ottaa huomioon eläintiheyttä laskettaessa.

Sika- ja siipikarjatalouden tuen **eläintiheyden laskennassa voidaan huomioida** seuraavat hallinnassasi tukivuonna (1.1.–31.12.2016) olevat **eläinryhmät**:

Taulukko 4. Sika- ja siipikarjatalouden tuen eläintiheyslaskennassa huomioitavat nautojen eläinryhmät

Eläinryhmä	Eläinyksikköä (= ey)	
	1 emolehmä (yli 24 kk)	1,00
	1 lypsylehmä (yli 24 kk)	
	1 emolehmähieho (yli 24 kk - enintään 4 v)	
	1 sonni/härkä (yli 24 kk)	
	1 muu nauta (yli 24 kk)	
Naudat	1 emolehmä (6–24 kk)	0,60
	1 lypsylehmä (6–24 kk)	
	1 emolehmähieho (8–24 kk)	
	1 sonni/härkä (6–24 kk)	
	1 muu nauta (6–24 kk)	
	1 sonni-/ härkä-/ lehmävasikka (alle 6 kk)	0,40

Taulukko 5. Sika- ja siipikarjatalouden tuen eläintiheyslaskennassa huomioitavat lampaiden, vuohien ja sikojen eläinryhmät

Eläinryhmä	Eläinyksikköä (= ey)	
Lampaat	1 uuhi	0,20
	1 pässi	0,20
	1 karitsa (yli 3 kk)	0,06
Vuohet	1 kuttu	0,20
	1 pukki	0,20
	1 kili (yli 3 kk)	0,06
Siat	1 emakko	0,50
	1 karju	0,30
	Muut siat, vieroitetut porsaet (0–3 kk) ikäluokasta 2/3	0,30

Taulukko 6. Sika- ja siipikarjatalouden tuen eläintiheyslaskennassa huomioitavat siipikarjan ja hevosten eläinryhmät

Eläinryhmä	Eläinyksikköä (= ey)	
Siipikarja	1 kalkkunaemo	0,05
	1 emolintu (ankka-, hanhi-, tarhattu fasaani-, tarhattu sorsaemo)	0,03
	Muu siipikarja (1 kalkkuna, hanhi, ankka, sorsa, fasaani)	0,03
	1 broileriemo	0,02
	1 muniva kana	0,014
	1 broileri	0,007
Hevoset	1 hevonen (yli 6 kk)	1,00
	1 poni (yli 6 kk)	1,00

Tukihallinto saa eläintiheyden laskentaa varten nautojen, lampaiden, vuohien ja sikojen eläinmäärät suoraan eri eläinrekistereistä, joten sinun ei tarvitse niitä erikseen tukihallinnolle ilmoittaa, **mutta jos:**

- olet **yhteisön määräysvaltaa käyttävä jäsen** ja haluat käyttää yhteisön eläinten määrää oman tilasi eläintiheyden laskennassa, sinun on **ilmoitettava ne eläinrekisterit, joista haluat yhteisön eläinmääriä poimittavan** tai
- hakijana on **yhteisö**, joka haluaa käyttää yhteisön määräysvaltaa käyttävän osallisen eläinten määrää oman tilansa eläintiheyden laskennassa, yhteisön on **ilmoitettava ne eläinrekisterit, joista haluaa osallisen eläinmääriä poimittavan**.

Sikojen keskimääräisen ey-määrän laskennassa jätetään pois ne kaksi kuukautta, jolloin eläinmäärä on ollut pienin.

Siipikarjan (pois lukien broilerit), hevosten ja ponien eläinmäärän laskennassa käytetään pidetyn kirjan mukaista kunkin kalenterikuukauden 1. päivän mukaista todellista eläinmäärää. Broilereiden osalta laskennassa käytetään kunkin kalenterikuukauden 1.–5. päivän välistä korkeinta vähintään yhden vuorokauden ajan pidettyä todellista eläinmäärää. Siipikarjan keskimääräisen ey-määrän laskennassa jätetään pois ne neljä kuukautta, jolloin eläinmäärä on ollut pienin. Hevosten ja ponien eläinmäärän laskennassa huomioidaan jokaisen laskentapäivän eläinmäärä.

Hevosten ja ponien eläinmäärään voidaan laskea mukaan vain **kokonaan hakijan** (= hakija itse, hakijan puoliso tai hakijan alaikäinen lapsi) **hallinnassa** hevosrekisterissä olevat tunnistetut yli 6 kk ikäiset hevoset ja ponit. Ks. luku 6. kohta Hevosrekisterit.

Ilmoita siipikarjan, hevosten ja ponien kuukausittaiset eläinmäärät ajalta 1.1.–31.12.2016 **kunnan maaseutuelinkeinoveranomaiselle viimeistään 15.2.2017** sähköisesti Vipu-palvelussa³¹ tai lomakkeella 461 *Eläinmääräilmoitus 2016*. Sinun ei tarvitse palauttaa eläinmääräilmoitusta, jos:

- arvelet, että eläinrekisteristä saatu nautojen, lampaiden, vuohien tai sikojen ey-määrä on riittävä peltoalaan nähden eli minimieläintiheys 0,35 ey/tukikelpoinen peltoha täyttyy ilman siipikarjan, hevosten tai ponien määrääkin tai
- hakijana on yhteisö, joka ei halua ilmoittaa yhteisön määräysvaltaa käyttävän osallisen siipikarjan, hevosten tai ponien määrää tai joka ei halua osallisen eläinmäärää poimittavan eläinrekistereistä tai
- olet yhteisön määräysvaltaa käyttävä osallinen etkä halua ilmoittaa yhteisön siipikarjan, hevosten tai ponien määrää etkä halua yhteisön eläinmäärää poimittavan eläinrekistereistä.

³¹<https://vipu.mavi.fi/login.jsp>

Esim. 12. Sikataloutta harjoittavalla hakijalla on tukivuoden 2016 aikana hallinnassaan sikoja, viisi hevosta ja 25 tukikelpoista peltohehtaaria. Siat kerryttävät tukivuoden aikana 20 ey, jolloin eläintiheudeksi pelkästään sikojen määrää käyttämällä saadaan 0,8 ey/ha (= 20 ey/25 ha), mikä on suurempi eläintiheys kuin minimieläintiheys 0,35 ey/tukikelpoinen peltoha. Koska eläintiheys jo sikojen määrällä täyttyy, hevosten määrää ei tarvitse ilmoittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle eläinmääräilmoituksella.

Tuotannosta irrotetun tuen maksamisen edellytykset tiivistetysti:

1. sinulla on vahvistettu viitemäärä,
2. hallitset vähintään 5 tukikelpoista peltotehtaaria,
3. tilasi eläintiheys on riittävä (väh. 0,35

ey/tukikelpoinen peltoha) ja

4. täytät kansallisten kotieläintukien yleiset edellytykset:
 - a) olet palauttanut kuntaan kaikki tarvittavat lomakkeet paperisena tai sähköisesti,
 - b) täytät ikävaatimuksen,
 - c) harjoitat kotieläintaloutta tavanomaisen tuotantotavan mukaisesti ja huolehdit eläinten hyvinvoinnista eläinsuojelusäännösten mukaisesti,
 - d) pidät eläimiä koskevan kirjanpidon ja eläinrekisterien tiedot aina ajan tasalla ja
 - e) olet rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi.

12 KANSALLISTEN KOTIELÄINTUKIEN MAKSAMINEN JA TUKITASOT

Yleistä

Sinulla voi olla hallinnassasi samaan tuotantoyksikköön kuuluvaa peltoa kahden tai useamman kunnan alueella tai sekä saaristossa että mantereella. Kansallisten kotieläintukien tukitaso määräytyy tällaisessa tapauksessa sen mukaan, millä tukialueella tilasi talouskeskus sijaitsee.

Kaksi maksuerää: ennakko ja lopullinen tuki

Tukikelpoisten kotieläinten kansallinen kotieläintuki maksetaan eläinyksikkökohtaisena tukena (euroa/ey) lukuun ottamatta teurastetun sonnin ja härän tukea, joka on eläinkohmainen (euroa/teurastettu eläin) sekä sika- ja siipikarjatalouden tukea, joka perustuu tilakohtaiseen viitemäärään.

Vuonna 2016 naudoista, uuhista ja kutuista myönnetään ennakkoa 75 % tuen kokonaismäärästä. Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen ennakkoa myönnetään 75 % hakijan hallinnassa 1.3.2016 olevan viitemäärän perusteella lasketusta tuen määrästä. Tuotannosta irrotetun lopullisen tuen maksamiseksi viitemäärän on oltava hakijan hallinnassa 1.9.2016, joten mahdolliset viitemäärän hallinnansiirrot on tehtävä viimeistään 31.8.2016. Ennakko maksetaan arviolta huhtikuussa 2016.

Jos sinulle maksettavien kansallisten kotieläintukien ennakoiden yhteismäärä on alle

500 euroa, ennakkoa ei makseta ollenkaan ja tuki maksetaan yhdessä erässä lopullista tukea maksettaessa.

Nautojen, uuhien ja kuttujen pohjoisia kotieläintukia laskettaessa käytetään eläinyksikkökertoimia. *Tukeen oikeuttava eläinyksikkömäärä* saadaan kertomalla eläinryhmän eläinmäärä (kpl) taulukossa 7 mainituilla ey-kertoimilla.

Tuen maksun yleisiä rajoitteita:

- Tukea ei makseta, jos kansallisten kotieläintukien yhteismäärä hakijaa ja tukityyppejä kohti on alle 100 euroa.
- Euroopan komission päätöksen perusteella kotieläimistä maksettaville kansallisille tuille on asetettu enimmäismäärät. Pohjoisen kotieläintuen enimmäismäärä nautaeläimille, uuhille ja kutuille on yhteensä 181 000 ey sekä 97,7 miljoonaa euroa. Sika- ja siipikarjatalouden tuen enimmäismäärä AB-alueella on 14,5 miljoonaa ja C-alueella 37 miljoonaa euroa. Jos hyväksytävien hakemusten perusteella laskettava tuen määrä ylittää enimmäismäärät, kotieläintukea alennetaan.

Tuotantosidonnaiset pohjoiset kotieläintuet

Pohjoisten eläinyksikkötukien maksamiselle on rajoitteita, jotka koskevat emolehmien, emolehmähiehojen, sonnien, härkien, teurashiehojen, uuhien ja kuttujen ey-tukea. Vuonna 2016 C1- ja C2-alueilla 700 ey:n, C2p-alueella 500 ey:n, C3-alueella 350 ey:n ja C4-

alueella 225 ey:n ylittävältä osalta tukea ei makseta.

Eläinkohtaisista maksurajoitteista kerrotaan taulukoiden 1–3 kohdissa ”Huomioitavaa”.

Märehtijöiden ey-kertoimet

Taulukko 8. Nautojen, uuhien ja kuttujen eläinyksikkökertoimet pohjoisissa kotieläintuissa.

Eläinryhmä	Eläinyksikköä (= ey)	
Naudat	1 emolehmä	1,00
	1 emolehmähieho (yli 24 kk)	
	1 sonni / härkä (6 kk- alle 20 kk)	0,60
	1 emolehmähieho (8–24 kk)	
	1 teurashieho	
Uuhet ja kuttu	1 uuhi	0,20
	1 kuttu	

Kotieläintukien tukitasot

Taulukko 9. Tukitasot vuonna 2016 enintään (naudat)

Tukialue	Emolehmät €/ ey	Emolehmähiehot (8 kk - enint. 4 v) €/ ey	Sonnit ja härät (6 kk - alle 20 kk) €/ ey	Teurastetut hiehot €/ ey	Teurastetut sonnit ja härät €/ eläin
C1	300	300	520	473	-
C2	300	300	520	473	-
C2p ¹⁾	376	376	620	555	-
C3	P1 - P2	451	700	625	131
	P3 - P4	451	700	625	182
C4	P4	636	1 050	768	182
	P5	636	1 050	768	333

Taulukko 10. Tukitasot vuonna 2016 enintään (uuhet, kuttu, sika- ja siipikarjatalouden tuki)

Tukialue	Uuhet €/ ey	Kuttu €/ ey	Sika- ja siipikarjatalouden tuki €/ ey	
AB	-	-	75	
C1	363	761	146 ey asti 186	yli 146 ey 107
C2	369	780	170 ey asti 163	yli 170 ey 92
C2p ¹⁾	426	821	200 ey asti 215	yli 200 ey 78
C3	P1 - P2	568	200 ey asti 222	yli 200 ey 78
	P3 - P4	629	200 ey asti 222	yli 200 ey 78
C4	P4	787	200 ey asti 222	yli 200 ey 78
	P5	787	200 ey asti 222	yli 200 ey 78

1) C2p = C2 pohjoinen ja saaristo

Esim. 13. Tukialueella C2 sijaitsevan tilan uuhet kerryttivät tukivuoden aikana yhteensä 14 650 tukikelpoisuuspäivää. Keskimääräinen uuhien lukumäärä on $(14\,650/366 = 40,02)$ eli 40,0 uuhetta. Tilalla syntyi tukivuonna 41 karitsaa, joten kaikista 40 uuhesta voidaan myöntää tuki. Uuhituki lasketaan seuraavasti: $40\text{ kpl} \times 0,2\text{ ey/kpl} = 8\text{ ey} \rightarrow 8\text{ ey} \times 369\text{ €/ey} = 2\,952\text{ €}$.

(Taulukon 7 mukaan 1 uuhi on 0,2 ey ja taulukon 9 mukaan C2-alueella uuhituki on 369 €/ey).

Perusteettomasti maksettu tuki

Tukea alennetaan tai se voidaan jättää myöntämättä, jos olet ryhtynyt jonkin eläinryhmän osalta sellaisiin järjestelyihin (esim. olet keinoitekoisesti jakanut tuotantoa erillisten hakijoiden nimiin), joiden ilmeisenä tarkoituksena on tukiehtojen tai tukijärjestelmän tavoitteiden kiertäminen.

Jos sinulle on maksettu tukea perusteettomasti tai enemmän kuin mitä sinulle olisi voitu myöntää, tuen myöntänyt viranomaisen voi päättää kuulemismenettelyn jälkeen tuen takaisinperinnästä. Takaisinperittävälle määrälle on suoritettava korkolain mukaista vuotuista viivästyskorkoa. Viivästyskorko lasketaan sen ajan perusteella, joka alkaa 60 päivää takaisinperintäpäätöksen tekemisajankohdasta ja päättyy saatavan suorittamisajankohtaan tai jos saatava vähennetään myöhemmin maksettavasta erästä, vähennyksen tekemisajankohtaan.

13 KOKO TILAN HALLINNAN SIIRTO

Kotieläintilan koko tilan hallinnan siirto

Koko tilan hallinnan siirrolla tarkoitetaan tilannetta, jossa tilan kaikki tuotantoeläimet, peltoala ja tuotantorakennukset siirtyvät yhdelle uudelle haltijalle. Entiselle haltijalle voi jäädä puutarhamaaksi enintään 10 % tilan peltoalasta, mutta ei kuitenkaan suurempaa alaa kuin yksi hehtaari.

Maatilojen yhdistämisellä tarkoitetaan tilannetta, jossa koko tila siirtyy toisen tilan haltuun oston tai vuokrauksen kautta. Toimintaansa jatkavan tilan tilatunnus säilyy yleensä entisellään ja lopettavan tilan tilatunnus poistetaan käytöstä. Maatilojen yhdistämisellä voidaan myös tarkoittaa tilannetta, joissa kaksi tai useampi tila muodostaa maatalouden harjoittamista varten maatalousyhtymän tms. Näissä tapauksissa uuden tilan tilatunnukseksi tulee yleensä toinen yhdistettävien tilojen tilatunnuksista.

Koko tilan hallinnan siirto on suositeltavaa toteuttaa alkuvuonna eli ennen tukivuoden ensimmäisten tukien maksamista. Hakijan vaihtaminen tukihakemukselle koko tilan sukupolvenvaihdoksissa ja muissa koko tilan hallinnan siirroissa on mahdollista 31.8.2016 asti. Ilmoita viimeistään 31.8.2016 tehdystä koko tilan hallinnan siirrosta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle **viimeistään 15.9.2016 lomakkeella 156.** Nauta-, lammas- ja vuohitilojen uuden haltijan on **lisäksi palautettava lomake 462**, jolla tilan hän ilmoittaa osallistuvansa nautarekisterin sekä lammas- ja vuohirekisterin perusteella määräytyviin EU:n eläin-

palkkioiden ja/tai pohjoisten kotieläintukien järjestelmiin.

Huom! 15.6.2016 jälkeen tehdyssä koko hallinnan siirrosta lomakkeella 462 voidaan vain **siirtää** jo **voimassaoleva osallistuminen** uudelle haltijalle.

Koko tilan hallinnan siirto voidaan hyväksyä seuraavien edellytysten täyttyessä:

- tilan entinen haltija on ilmoittanut tilan peruslohkot omassa tukihakemuksessaan viimeistään 15.6.2016,
- tilan uusi haltija on palauttanut oman tukihakemuksensa viimeistään 15.6.2016, ellei kyseessä ole koko tilan hallinnan siirto, jossa uudella haltijalla ei ole omaa tukihakemusta 15.6.2016,
- tilan uusi haltija ilmoittaa kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle koko hallinnan siirrosta lomakkeella 156 viimeistään 15.9.2016,
- tilan entinen haltija ilmoittaa koko tilan hallinnan siirrosta lomakkeella 156 viimeistään 15.9.2016,
- nauta-, lammas- tai vuohitilan uusi haltija on lisäksi palauttanut lomakkeen 462,
- mahdolliset sitoumukset siirretään asianmukaisia lomakkeita käyttäen tilan uudelle haltijalle (ellei hänellä jo ennestään ole sitoumuksia hallitsemallaan tilalla) ja
- eläimiä koskevat muutosilmoitukset on tehty annettujen ilmoitusaikojen rajoissa ao. eläinlajeja koskevaan rekisteriin

ajallaan.

Tuenhakijaa ei voi vaihtaa enää 31.8.2016 jälkeen. Vuoden 2016 tuet maksetaan sille, joka on ollut hakijana 15.6.2016. Jos koko tilan hallinnan siirto on tehty 31.8.2016 jälkeen, osapuolet voivat keskenään sopia tukien jakamisesta.

Koko tilan hallinnan siirto ja kansalliset kotieläintuet

Samalle tilatunnukselle voidaan perustaa tietojärjestelmässä kullekin tukityypille (esim. sika- ja siipikarjatalouden Etelä-Suomen tuki) vain yksi hakemus tukivuotta kohti. Hakemus perustetaan tietojärjestelmässä hakijalle, joka jättää tukivuoden ensimmäisen yksittäistä tukea koskevan hakemuslomakkeen (esim. lomakkeen 139 kansallisten kotieläintukien ennakosta). Hakemusta ei voida tietojärjestelmässä vaihtaa tilan entisen ja uuden haltijan välillä ensimmäisen maksusuurituksen jälkeen (esim. ennakon maksun jälkeen).

Lopullisten kansallisten kotieläintukien hakeminen

Jos koko tilan hallinnan siirto on tapahtunut ennen ennakoiden hakua tai jos ennakon hakemus hakijaksi on muutettu tilan uusi haltija (= ennakon hakemus on siirretty) ja ennakko on maksettu hänelle, uusi haltija hakee lopulliset kotieläintuet. Hakijan on toimitettava ennen ennakon maksamista kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle selvitykset tapahtuneesta tilan hallinnan siirrosta (mm. **lomakkeet 156 ja 462** (nauta-, lammas- ja vuohitilat)) ja ennakon hakemuksen siirtämisestä tilan uuden haltijan nimiin.

Jos koko tilan hallinnan siirto on tapahtunut ennakon maksamisen jälkeen, ennen lopullisten kotieläintukien maksamista, lopullista tukea ovat voineet hakea joko tilan entinen haltija, uusi haltija tai molemmat. Tietojärjestelmässä ne muodostavat kuitenkin ko. tilatunnuksen osalta vain yhden hakemuksen. Tuki-hakemuslomakkeilta tiedot on tallennettu tietojärjestelmässä sille hakijalle, jolle ennakko on maksettu eli entiselle haltijalle.

Pohjoisten kotieläintukien haun piiriin voidaan, entisen ja uuden haltijan niin sopiessa, laskea entisen haltijan hallinnassa olleet vuoden 2016 tukea kerryttäneet eläimet (emolehmät, emolehmähiehot, sonnit, härät, uuhet ja kutut).

Maatilojen yhdistäminen

Jos kaksi tai useampi maatila on yhdistetty, yhdistymisessä muodostunut tila voi osapuolten niin sopiessa hakea lopulliset tuet yhdistettävällä tilalla kasvatetuista vuoden 2016 tukea kerryttäneistä eläimistä (emolehmät, emolehmähiehot, sonnit, härät, uuhet ja kutut). Tilalta, jonka tilatunnus jää pois käytöstä, peritään takaisin mahdollisesti maksettu ennakko.

Lopullisten kansallisten kotieläintukien maksaminen

Koko tilan hallinnan siirroissa katsotaan kotieläintukien myöntämisen edellytyksenä olevan pellon hallintavaatimuksen täyttyvän, jos tilalla on ollut 15.6.2016 kasvukauden 2016 ajan vähintään viisi hehtaaria viljelykseen soveltuvaa peltoa. Maatilan kauppa- ym. sopimuksissa osapuolet voivat keskenään sopia, kuinka he jakavat keskenään tilalle maksetut kansalliset kotieläintuet.

Kotieläintukien ennakkoa on maksettu

Jos hakijalle on maksettu ennakkoa ja tilalla tapahtuu koko tilan hallinnan siirto ennakon maksamisen jälkeen, lopulliset kansalliset kotieläintuet maksetaan hakijalle, jolle ennakko on maksettu eli entiselle haltijalle. Tällöin tilan kauppaa ym. hallinnansiirtosopimuksissa osapuolten on hyvä sopia, kuinka he jakavat tilalle maksetut/maksettavat kansalliset kotieläintuet.

Kotieläintukien ennakkoa ei ole maksettu

Jos hakijalle ei ole maksettu ennakkoa, tilan entinen ja uusi haltija voivat keskenään sopia, kummalle lopulliset kansalliset kotieläintuet maksetaan. Jos osapuolet sopivat, että lopulliset tuet maksetaan uudelle haltijalle, uuden haltijan on toimitettava kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle sopimuksesta kopio

ennen tuen maksamista. Lisäksi hänen on osoitettava tapahtunut koko tilan hallinnan siirto toimittamalla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lomakkeet 156 (ja tarvittaessa 462).

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotettu tuki ja koko tilan hallinnan siirto

Sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetun tuen viitemäärä ei ole yleisesti siirto- tai vaihdantakelpoinen eikä sillä voi käydä kauppaa, mutta viitemäärä voidaan siirtää, yhdistää, jakaa, alentaa, peruuttaa ja lakkauttaa. Viitemäärän ominaisuuksista on kerrottu tarkemmin luvussa 11.

LIITE 1 KANSALLISIA KOTIELÄINTUKIA KOSKEVAT SÄÄDÖKSET

Edellä esitetyt kansallisten kotieläintukien hakuehdot ja -ohjeet on annettu seuraavien säädösten perusteella:

- EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 1308/2013 maataloustuotteiden yhteisestä markkinajärjestelystä ja neuvoston asetusten (ETY) N:o 992/72, (ETY) N:o 234/79, (EY) N:o 1037/2001 ja (EY) N:o 1234/2007 kumoamisesta
- Neuvoston asetus (EY) N:o 21/2004 lammas- ja vuohieläinten tunnistus- ja rekisteröintijärjestelmän käyttöönottoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 178/2003 ja direktiivien 92/102/ETY ja 64/432/ETY muuttamisesta (muutoksineen)
- Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2015/262, annettu 17 päivänä helmikuuta 2015, neuvoston direktiivien 90/427/ETY ja 2009/156/EY mukaisien sääntöjen vahvistamisesta hevoseläinten tunnistusmenetelmien osalta (hevospassista annettu asetus)
- Komission asetus (EY) N:o 504/2008, annettu 6 päivänä kesäkuuta 2008, neuvoston direktiivien 90/426/ETY ja 90/427/ETY täytäntöönpanosta hevoseläinten tunnistusmenetelmien osalta (muutoksineen)
- Komission päätös K(2009)3067 Suomen pohjoisten alueiden maataloutta koskevasta pitkäaikaisten kansallisten tukien järjestelmästä (muutoksineen)
- Komission päätös C(2014)510 Etelä-Suomen kansallisen tukijärjestelmän hyväksymisestä vuosiksi 2014–2020
- Laki 1559/2001 maa- ja puutarhatalouden kansallisista tuista (muutoksineen)
- Laki 238/2010 eläintunnistusjärjestelmästä (muutoksineen)
- Valtioneuvoston asetus 213/2007 toiminnallisesti ja taloudellisesti itsenäisen maatilän tunnusmerkeistä
- Valtioneuvoston asetus 759/2008 sika- ja siipikarjatalouden tuotannosta irrotetusta tuesta (muutoksineen)
- Valtioneuvoston asetus 5/2015 maatalouden tukien tukialueista ja niiden saaristoksi luettavista osa-alueista
- Valtioneuvoston asetus 41/2016 vuodelta 2016 maksettavasta Etelä-Suomen kansallisesta tuesta
- Valtioneuvoston asetus 40/2016 vuodelta 2016 maksettavasta pohjoisesta tuesta
- Valtioneuvoston asetus 45/2015 eläinyksiköistä eräissä maatalouden tuissa (muutoksineen)
- Valtioneuvoston asetus maataloustukihakemuksen siirtämisessä vuonna 2016 noudatettavasta menettelystä x/2016
- Valtioneuvoston asetus x/2016 vuodelta 2016 maksettavien kansallisten kasvintuotannon tukien ja kotieläintukien valvonnasta

- Maa- ja metsätalousministeriön asetus 469/2005 lammas- ja vuohieläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä (muutoksineen)
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus 1391/2006 nautaeläinten merkitsemisestä ja rekisteröinnistä
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus 880/2009 hevoseläinten tunnistamisesta ja merkitsemisestä (muutoksineen)
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus 720/2012 sikaeläinten tunnistamisesta
- Maa- ja metsätalousministeriön asetus x/2016 maa- ja puutarhatalouden kansallisten tukien hallinnosta vuonna 2016
- Maaseutuviraston määräys 2/16 kansallisten tukien hakuajoista vuonna 2016

Vain kulloinkin voimassa olevat säädökset ovat virallisia lähteitä.

MUUTOKSIA HAKUOHJEISSA

Hakuohjeet on julkaistu 2.3.2016. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

3. Kansallisten kotieläintukien hakeminen

Muutoksia kohdassa *Lopullisen tuen hakeminen*:

- Poistettu lause "Jos teet perumisen 1.1.-31.12.2017, se kohdistuu tukivuoteen 2018".
- Lisätty lause "Huom! Voit perua osallistumisen 16.6.2016 alkaen vain lomakkeella 184".

JULKAISUN TIEDOT

ISBN 978-952-453-926-5 (Verkkojulkaisu)

Kuvat: Mavi, MMM_kuva-arkisto

ISSN 1797-4429 (Verkkojulkaisu)

Julkaisija: Maaseutuvirasto, PL 405, 60101
Seinäjoki, Puh. 0295 31 2000, www.mavi.fi